

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดลำปาง

ประจำปี ๒๕๖๒

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง
กลุ่มนโยบายและวิชาการ
www.lampang@m-society.go.th

คำนำ

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดลำปาง ประจำปี 2562 จัดทำขึ้นเพื่อแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์ความรุนแรงของปัญหาสังคมจังหวัดลำปาง โดยนำข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมที่มีในจังหวัด เช่น ข้อมูลสถิติจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ และข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคมรายครัวเรือนจากฐานข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนงาน/โครงการ ด้านสังคมในจังหวัดลำปาง รวมถึงคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง หวังเป็นอย่างยิ่งว่ารายงานฉบับนี้ รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดลำปาง ประจำปี 2562 ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม และกำหนดนโยบายและแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง

มีนาคม 2563

บทสรุปผู้บริหาร

สถานการณ์ประชากรในจังหวัด

จำนวนประชากรจังหวัดลำปาง จากข้อมูลทะเบียนราษฎร ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 เฉพาะประชากรที่มีสัญชาติไทย มีจำนวนทั้งหมด 729,167 คน เป็นเพศชาย 355,551 คน หรือร้อยละ 49 ของประชากรทั้งหมด และเพศหญิง 373,616 คน คิดเป็นร้อยละ 51 ของประชากรทั้งหมด และเมื่อจำแนกตามช่วงอายุโดยจำนวนประชากรที่มากที่สุด คือประชากรวัยแรงงาน ช่วงอายุ 26 – 60 ปี ซึ่งมีร้อยละ 52.6 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาคือวัยผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.3 ของประชากรทั้งหมด และวัยเด็กและเยาวชน ช่วงอายุ แรกเกิด – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.7 ของประชากรทั้งหมด ตามลำดับ

สถานการณ์ตามประเด็นความมั่นคงของมนุษย์

➤ **ด้านที่อยู่อาศัย** จำนวนประชากรที่ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัย จากข้อมูล Social map ปี 2561 พบผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง จำนวน 535 คน ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ปี 2561 สํารวจโดยขบวนจังหวัด สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จำนวน 1,445 คน และผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง จากข้อมูลผู้ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2561 จำนวน 262 คน รวมผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยในปี 2561 จำนวนทั้งสิ้น 2,242 คน คิดเป็นร้อยละ 0.77 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในจังหวัด และในปี 2562 จากข้อมูลตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2562 สํารวจสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านมีสภาพคงทนถาวร สํารวจ 196,435 ครัวเรือน ผ่านเกณฑ์ 196,362 ครัวเรือน ไม่ผ่านเกณฑ์ 73 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 0.04 ของครัวเรือนที่สํารวจทั้งหมด โดยในปีงบประมาณ 2562 สํานักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง ได้ดำเนินการปรับสภาพแวดล้อมและปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ และคนพิการ ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย โครงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยคนพิการ จำนวน 36 หลัง โครงการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ จำนวน 42 หลัง และโครงการบ้านพอเพียงชนบทโดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จำนวน 147 หลัง รวมทั้งสิ้น 225 หลัง

➤ **ด้านสุขภาพ** ในจังหวัดลำปาง มีสถานบริการสาธารณสุข ได้แก่ โรงพยาบาล สถานบริการสาธารณสุข หน่วยควบคุมโรคติดต่อฯ โดยแมลง มาลาเรียคลินิก และศูนย์มาลาเรียชุมชน รวมทั้งสิ้น 172 แห่ง มีจำนวนผู้ป่วยเข้ารับการรักษาในรอบปี พ.ศ.2562 จำนวน 575,013 คน มีจำนวนประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อ และป่วยด้านสุขภาพจิต ดังนี้

- ประชากรที่เจ็บป่วยด้วยโรค 5 โรคไม่ติดต่อ จำนวนทั้งสิ้น 100,420 คน พบมากที่สุด ได้แก่ โรคเบาหวาน คิดเป็นร้อยละ 42.72 รองลงมาได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง คิดเป็นร้อยละ 38.51 โรคมะเร็ง คิดเป็นร้อยละ 16.79 โรคหลอดเลือดสมอง คิดเป็นร้อยละ 1.79 และ โรคหัวใจและหลอดเลือด คิดเป็นร้อยละ 0.18 ตามลำดับ

- ผู้ป่วยด้านสุขภาพจิตในปี พ.ศ.2561 จำนวน 10,457 คน พบมากที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ อันดับ 1 โรควิตกกังวล คิดเป็นร้อยละ 18.48 อันดับ 2 โรคจิตเภท คิดเป็นร้อยละ 11.94 อันดับ 3 โรคซึมเศร้า คิดเป็นร้อยละ 10.54

➤ **ด้านอาหาร** ในปี 2560 – 2561 พบอัตราผู้ป่วยอาหารเป็นพิษในจังหวัดลำปาง ต่อประชากร 100,000 คน ต่อ 188.58 คน มีร้านอาหารและแผงลอยที่ได้ CFGT ร้อยละ 92.09 และมีจำนวนตลาดสด ร้านอาหารและแผงลอย จำนวน 1,154 แห่ง

➤ **ด้านการศึกษา** ปีการศึกษา 2562 มีจำนวนนักเรียน นักศึกษาในจังหวัดลำปาง รวมทุกสังกัด จำนวนทั้งสิ้น 127,040 คน โดยมีจำนวนนักเรียนในระดับประถมศึกษามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.91 รองลงมาได้แก่นักเรียนระดับมัธยม คิดเป็นร้อยละ 29.17 ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.09 ตามลำดับ ทั้งนี้มีจำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน จำนวน 230 คน คิดเป็นร้อยละ 0.27 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ทั้งนี้มีจำนวนครัวเรือนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต จำนวน 162,480 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 60.7 ของครัวเรือนทั้งหมด

➤ **ด้านการมีงานทำและมีรายได้** สถานการณ์ด้านการมีงานทำและมีรายได้ ข้อมูลปี 2562 แยกออกเป็นด้านการกำลังแรงงาน ด้านผู้ประกอบการ และด้านรายได้ของครัวเรือน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

- กำลังแรงงานในจังหวัดลำปาง ณ ปี 2562 มีจำนวน 405,925 คน มีจำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 99.14 ผู้ว่างงานคิดเป็นร้อยละ 0.86 ของกำลังแรงงานทั้งหมด
- ในจังหวัดลำปาง มีสถานประกอบการ จำนวน 3,403 แห่ง มีผู้ประกอบการในระบบกองทุนประกันสังคมจำนวนทั้งสิ้น 113,865 คน โดยเป็นผู้ประกันตนตามมาตรา 33 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.05 ของจำนวนผู้ประกอบการทั้งหมด รองลงมาเป็นผู้ประกันตนมาตรา 40 คิดเป็นร้อยละ 40.87 และผู้ประกอบการตามมาตรา 39 คิดเป็นร้อยละ 12.08 ตามลำดับ
- รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน ณ ปี 2562 คิดเป็น 194,480 บาท มีรายจ่ายจ่ายเฉลี่ยของครัวเรือนต่อเดือน จำนวน 11,536.21 บาท และหนี้สินของครัวเรือนรวมจำนวน 155,359 บาท/ครัวเรือน

➤ **ด้านครอบครัว** สถานการณ์ด้านครอบครัวแยกเป็นด้านการจดทะเบียนสมรสและจดทะเบียนหย่า มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง และความรุนแรงในครอบครัว โดยสรุปได้ดังนี้

- การจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่าในจังหวัดลำปาง ตั้งแต่ปี 2560–2562 พบว่า มีแนวโน้มมีการจดทะเบียนสมรสและสถิติการหย่าเพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไป โดยในปี 2560 มีการจดทะเบียนสมรส 2,999 คู่ จดทะเบียนหย่า 1,402 คู่ (คิดเป็นร้อยละ 46.75) ปี 2561 มีการจดทะเบียนสมรส 2,899 คู่ จดทะเบียนหย่า 1,420 คู่ (คิดเป็นร้อยละ 48.98) และในปี 2562 มีการจดทะเบียนสมรส 3,040 คู่ จดทะเบียนหย่า 1,416 คู่ (คิดเป็นร้อยละ 46.58)

- การสำรวจมาตรฐานความเข้มแข็งของครอบครัว พบว่า ครอบครัวผ่านเกณฑ์ในด้านทุนทางสังคม มากที่สุด ร้อยละ 99.37 รองลงมา ได้แก่ ด้านการพึ่งพาตนเอง ร้อยละ 98.53 ด้านหลักเลี้ยงภาวะเสี่ยง ร้อยละ 96.95 และด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัว ร้อยละ 94.95 ตามลำดับ ส่วนมาตรฐานความเข้มแข็งของครอบครัวด้านสัมพันธภาพ พบว่า ครอบครัวส่วนใหญ่ได้ค่าเฉลี่ยดัชนีน้อยกว่าเกณฑ์ ร้อยละ 78
- สถิติการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ปี 2560 – 2562 มีผู้ถูกกระทำ จำนวนทั้งสิ้น 289 ราย และผู้กระทำ จำนวน 136 ราย พบว่าสาเหตุมากจาก การดื่มสุรา และติดยาเสพติดมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว การหึงหวงและบันดาลโทสะ ความเครียดจากภาวะเศรษฐกิจ และปัญหาสุขภาพจิต ตามลำดับ

➤ **ด้านชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม** สถานการณ์ด้านชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม แยกเป็น สถานการณ์ด้านสถิติการฆ่าตัวตาย/ทำร้ายตนเอง ด้านองค์กรและเครือข่ายทางสังคม และด้านจิตอาสาและอาสาสมัครประเภทต่างๆ โดยสรุปสถานการณ์ดังนี้

- ประชากรในชุมชนจังหวัดลำปางที่มีสถิติการฆ่าตัวตาย/ทำร้ายตนเอง ข้อมูลปี 2561 จำนวน 77 คน แยกเป็นเพศชาย 60 คน และเพศหญิง จำนวน 17 คน คิดเป็นอัตรา 10.37 ต่อประชากร 100,000 คน
- สถานการณ์ด้านองค์กรและเครือข่ายทางสังคม มีจำนวนทั้งสิ้น 671 องค์กร/เครือข่าย พบว่า มีองค์กรตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ.2550 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 39.49 ของเครือข่ายทางสังคมทั้งหมด รองลงมาเป็นองค์กรและเครือข่ายด้านเด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 19.82 องค์กรและเครือข่ายด้านสตรีและครอบครัว คิดเป็นร้อยละ 16.39 สภาองค์กรชุมชน คิดเป็นร้อยละ 15.05 องค์กรและเครือข่ายด้านคนพิการ คิดเป็นร้อยละ 7 องค์กรและเครือข่ายด้านผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 2.25 ตามลำดับ
- สถานการณ์ด้านจิตอาสาและอาสาสมัคร พบว่า มีจำนวนจิตอาสาพระราชทาน 904 มากที่สุด จำนวน 95,671 คน รองลงมาได้แก่ อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) จำนวน 690 คน และอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผส.) จำนวน 70 คน ตามลำดับ

➤ **ด้านศาสนาและวัฒนธรรม** ประชาชนส่วนใหญ่ในจังหวัดลำปาง นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 99.13 รองลงมาคือ ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.77 ศาสนาอิสลามร้อยละ 0.08 และที่เหลืออีกประมาณร้อยละ 0.02 นับถือศาสนาอื่นๆ และเมื่อตามความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ ศาสนสถานในจังหวัดที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ วัด/สำนักสงฆ์ คิดเป็นร้อยละ 90.67 รองลงมาคือ โบสถ์คริสต์ คิดเป็นร้อยละ 8.83 วัดซิก ร้อยละ 0.25 และ มัสยิด ร้อยละ 0.25 ตามลำดับ

➤ **ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน** สถานการณ์ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน แยกเป็นสถิติคดีอาญาเกี่ยวกับทรัพย์ สถิติคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ คดีอาญาเกี่ยวกับยาเสพติด และบาดเจ็บเสียชีวิตด้วยอุบัติเหตุ โดยมีสถิติแต่ละประเภท ดังนี้

- สถิติคดีอาญาความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ปี 2561 – 2562 พบว่า มีการรับแจ้งเหตุ ประเภทลักทรัพย์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.36 รองลงมาได้แก่ ฉ้อโกง คิดเป็นร้อยละ 14.92 ยักยอกทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 13.45 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 23.27
- คดีอาญาความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ ปี 2561 – 2562 พบว่า มีการรับแจ้งเหตุประเภททำร้ายร่างกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.27 รองลงมาได้แก่ ข่มขืน กระทำชำเรา คิดเป็นร้อยละ 18.27 ฆ่าผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 12.50 พยายามฆ่า คิดเป็นร้อยละ 9.62 ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย คิดเป็นร้อยละ 4.81 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 8.65
- จำนวนคดีอาญาเกี่ยวกับยาเสพติดที่จับกุม ตั้งแต่ปี 2560 – 2562 พบว่า จับกุมผู้เสพ ได้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.73 รองลงมาได้แก่ ผู้ครอบครอง คิดเป็นร้อยละ 16.42 ครอบครองเพื่อจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 16.72 และจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 5.13 ตามลำดับ
- ประชากรเสียชีวิตและบาดเจ็บด้วยอุบัติเหตุ ในปี 2562 เกิดอุบัติเหตุ จำนวน 5,536 ครั้ง เสียชีวิต จำนวน 140 คน และบาดเจ็บ จำนวน 6,056 คน

➤ **ด้านสิทธิและความเป็นธรรม** ปี 2560-2562 มีจำนวนเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด จำนวน 14,920 เรื่อง พบว่า เรื่องที่มีการร้องเรียนมากที่สุดได้แก่ กล่าวหาเจ้าหน้าที่ รองลงมาได้แก่ การแจ้งเบาะแส เรื่องทั่วไป การขอความช่วยเหลือ ความเดือดร้อน และปัญหาที่ดิน ประเภทช่องทางการร้องเรียนพบมากที่สุด ได้แก่ ทางไปรษณีย์ รองลงมาได้แก่ มาด้วยตนเอง แจ้งผ่านทางเว็บไซต์ และทางโทรศัพท์ ตามลำดับ

➤ **ด้านการเมืองการปกครอง** อัตราการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 621,952 คน มาใช้สิทธิ จำนวน 498,130 คน คิดเป็นร้อยละ 80.09

➤ **ด้านสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน** แยกเป็นสถานการณ์ด้านปริมาณขยะต่อวัน ทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ปริมาณการใช้ไฟฟ้า และปริมาณการใช้น้ำประปา ดังนี้

- ปริมาณขยะต่อวันทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาล ตั้งแต่ปี 2559 – 2561 พบว่ามีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2561 ลดลงเหลือเพียง ร้อยละ 53.9 ปี 2560 ร้อยละ 96 และปี 2559 ร้อยละ 100
- ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดลำปาง ตั้งแต่ปี 2559 – 2561 พบว่ามีแนวโน้มการใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เป็นการใช้ไฟฟ้าสำหรับบ้านที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 32.9 รองลงมาใช้ในกิจการขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 28.2 ใช้ในกิจการขนาดกลาง

คิดเป็นร้อยละ 19.2 และกิจการขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 17.4 และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.3

- จำนวนผู้ใช้น้ำประปาในพื้นที่จังหวัดลำปาง ตั้งแต่ปี 2559 – 2561 มีแนวโน้มลดลง โดยในปี 2559 คิดเป็นร้อยละ 17.9 ปี 2560 คิดเป็นร้อยละ 17.1 และปี 2561 คิดเป็นร้อยละ 17

สถานการณ์ทางสังคมเชิงกลุ่มเป้าหมาย

➤ สถานการณ์เด็กและเยาวชน

จำนวนเด็กและเยาวชนในจังหวัดลำปาง จำนวนทั้งสิ้น 179,518 คน คิดเป็นร้อยละ 24.62 ของประชากรทั้งหมด แยกตามช่วงอายุ ได้แก่ 1) แรกเกิด – 5 ปี ร้อยละ 17.11 2) อายุ 6 – 12 ปี ร้อยละ 23.91 3) อายุ 13 – 18 ปี ร้อยละ 22.85 4) อายุ 19 – 25 ปี ร้อยละ 36.13

จำนวนผู้ลงทะเบียนโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ปี 2562 มีผู้รับสิทธิ 11,310 ราย ได้รับสิทธิ 9,937 ราย ไม่ได้รับสิทธิ 426 ราย และอยู่ระหว่างพิจารณา 947 ราย

เด็กและเยาวชนที่ประสบปัญหาทางสังคม จำนวน 1,076 คน คิดเป็นร้อยละ 0.60 ของจำนวนเด็กและเยาวชนทั้งหมด โดยแยกเป็น 1) เด็กตั้งครรภ์ไม่พร้อม/ไม่พึงประสงค์ จำนวน 292 คน 2) เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถเลี้ยงดูได้ จำนวน 44 คน 3) เด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว จำนวน 15 ราย 4) เด็กที่ได้รับการคุ้มครองจากกองทุนคุ้มครองเด็ก จำนวน 576 คน 5) เด็กที่เป็นผู้กระทำความรุนแรงต่อผู้อื่น จำนวน 5 คน และ 6) เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดในคดีอาญา จำนวน 144 คน

เด็กและเยาวชนที่ได้รับการบริการจากรัฐ ได้แก่ การสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน 1,965 การสงเคราะห์เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์/บุตรบุญธรรม 13 ราย เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ 34 ราย

➤ สถานการณ์สตรีและครอบครัว

จำนวนสตรีอายุระหว่าง 18 - 60 ปี จำนวน 236,275 คน คิดเป็นร้อยละ 32.4 ของจำนวนประชากรทั้งหมด มีสตรีที่เป็นผู้บริหารระดับท้องถิ่น/ท้องที่ จำนวน 31 คน

ด้านความเข้มแข็งของครอบครัวในภาพรวม พบว่าผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 95.79 และไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 4.21 ส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์ในด้านความเอาใจใส่ การยอมรับความคิดเห็น การแก้ความขัดแย้งกันอย่างมีเหตุผล และไม่ผ่านเกณฑ์ในด้านการสื่อสารกันอย่างมีคุณภาพ

ด้านการสนับสนุนโครงการจากกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว พบว่า เป็นการขับเคลื่อนกิจกรรมในศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงในครอบครัว มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33 รองลงมาเป็นกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งครอบครัว ร้อยละ 25 กิจกรรมโรงเรียนครอบครัว ร้อยละ 17 การพัฒนาศักยภาพสตรี ร้อยละ 17 และการป้องกันภัยจากยาเสพติด ร้อยละ 8 ตามลำดับ

ด้านข้อมูลสถิติการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ปี 2562 จำนวน 21 ครั้ง พบว่าผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 80.95 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 19.05 ผู้ถูกระทำความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76 เป็นเพศชายร้อยละ 24 สาเหตุของ

การกระทำความรุนแรงพบว่า อันดับ 1 การใช้สุรา/ยาเสพติด อันดับ 2 ความหึงหวง อันดับ 3 สัมพันธภาพในครอบครัว ตามลำดับ

➤ สถานการณ์ผู้สูงอายุ

จำนวนผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 170,029 คน คิดเป็นร้อยละ 23.32 ของประชากรทั้งหมด โดยมีช่วงอายุ 60 – 70 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 64.37 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ อายุระหว่าง 71-80 ปี ร้อยละ 23.27 อายุระหว่าง 81-90 ปี ร้อยละ 10.86 อายุระหว่าง 91-100 ปี ร้อยละ 1.44 และอายุ 100 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.06 ตามลำดับ

จำนวนผู้สูงอายุที่เป็นคนพิการ ร้อยละ 12.23 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด ผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 70.03 ติดบ้าน ร้อยละ 19.93 ติดเตียง ร้อยละ 0.43 เป็นคลังปัญญาผู้สูงอายุ ร้อยละ 0.09 ผู้สูงอายุที่ได้รับการบริการจากภาครัฐ ได้แก่ เบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ร้อยละ 89.73 บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ร้อยละ 39.8 กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพ ร้อยละ 0.09 ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในสภาวะยากลำบาก ร้อยละ 0.13 และได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย 0.2

➤ สถานการณ์คนพิการ

คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน 33,544 คน ร้อยละ 4.6 แยกประเภทความพิการ พบว่า พิการทางการเคลื่อนไหวหรือทางกายมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.72 รองลงมาได้แก่ พิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย ร้อยละ 25.27 พิการทางสติปัญญา ร้อยละ 7.5 พิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ร้อยละ 6.33 พิการทางการเห็น ร้อยละ 5.04 พิการซ้ำซ้อน ร้อยละ 2.16 พิการทางการเรียนรู้ ร้อยละ 1.38 ออทิสติก ร้อยละ 0.6 ตามลำดับ

จำนวนคนพิการแยกตามช่วงอายุ พบว่า คนพิการอายุ 60 ปีขึ้นไป มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 61.91 รองลงมาได้แก่ อายุ 26-59 ร้อยละ 30.89 อายุ 0-18 ปี ร้อยละ 3.75 อายุ 19-25 ปี ร้อยละ 3.14 และอายุ 100 ปีขึ้นไป ร้อยละ 0.10 ตามลำดับ สาเหตุความพิการ พบว่า เกิดจากภาวะการณ์ไม่ทราบสาเหตุมากที่สุด รองลงมาอุบัติเหตุ โรคติดเชื้อ พันธุกรรม และอื่น ๆ ตามลำดับ

ด้านการศึกษาของคนพิการ พบว่า ระดับประถมศึกษาที่มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 5.7 รองลงมาได้แก่ ไม่ระบุ ร้อยละ 37.3 ระดับมัธยมศึกษา ร้อยละ 6.8 ระดับประกาศนียบัตร ร้อยละ 1.8 ไม่ได้เรียน ร้อยละ 1.0 อื่นๆ ร้อยละ 0.6 สูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 0.2 และปริญญาตรี ร้อยละ 0.05 ตามลำดับ

ด้านอาชีพของคนพิการ พบว่า ส่วนใหญ่อื่น ๆ ไม่ระบุ มากที่สุด ร้อยละ 90.34 ไม่ได้ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 3.01 รองลงมาได้แก่ อาชีพรับจ้างทั่วไป ร้อยละ 3.01 เกษตรกรรม ร้อยละ 2.47 ผู้ประกอบการ ร้อยละ 0.6 ลูกจ้างเอกชน ร้อยละ 0.04 และรับราชการ/รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 0.01

คนพิการที่ได้รับการบริการจากภาครัฐ ได้แก่ เบี้ยความพิการ 30,859 คน คิดเป็นร้อยละ 92 การให้บริการกู้ยืมเงินคนพิการ 114 คน คิดเป็นร้อยละ 0.34 ได้รับการจ้างงานในจังหวัด 123 คน คิดเป็นร้อยละ 0.37 เงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ร้อยละ 1 สนับสนุนกายอุปกรณ์ ร้อยละ 0.14

ได้รับการบริการจากผู้ช่วยคนพิการ 100 คน คิดเป็นร้อยละ 0.3 และสนับสนุนการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ 33 หลัง คิดเป็นร้อยละ 0.1

➤ สถานการณ์ผู้ด้อยโอกาส

จำนวนผู้ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2561 จำนวน 203,398 คน คิดเป็นร้อยละ 27.9 ของประชากรทั้งหมด จำนวนผู้ประสบปัญหาทางสังคม จากการสำรวจข้อมูล Social map ปี 2561 พบว่ามีผู้ประสบปัญหาทั้งหมด 12,012 คน คิดเป็นร้อยละ 4.13 จากครัวเรือนทั้งหมด 291,071

การจัดสวัสดิการให้กับผู้ด้อยโอกาส ได้แก่ สงเคราะห์คนไทยตกทุกข์ได้ยากกลับภูมิลำเนา จำนวน 27 คน สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส จำนวน 5,177 คน ขึ้นทะเบียนแสดงความสามารถ จำนวน 40 คน

➤ สถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์

จำนวนประชากรที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน 17,841 คน คิดเป็นร้อยละ 2.45 ของจำนวนประชากรทั้งหมด พบว่า จำนวนชาติพันธุ์ที่มีจำนวนมากที่สุด ได้แก่ เผ่าเมี่ยน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ของจำนวนชาติพันธุ์ทั้งหมด รองลงมาได้แก่ กะเหรี่ยง ร้อยละ 22.71 ไทยพวน ร้อยละ 19.95 อาข่า ร้อยละ 9.41 ม้ง ร้อยละ 8.32 ลาหู่ ร้อยละ 6.87 ลัวะ ร้อยละ 2.6 ลีซู ร้อยละ 1.95 และขมุ ร้อยละ 1.7

จำนวนคนไร้สัญชาติ จำนวน 2,446 คน คิดเป็นร้อยละ 0.34 จากจำนวนประชากรทั้งหมด 729,167 คน แยกเป็นเพศชาย 1,275 คน เพศหญิง 1,171 คน

สถานการณ์ทางสังคมเชิงประเด็น

➤ สถานการณ์ด้านการค้ามนุษย์

โดยรวมสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในจังหวัดลำปาง อยู่ในระดับต้องเฝ้าระวังปัญหาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2560 – 2562 พบผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ จำนวน 27 คน เป็นเพศหญิง 13 คน เพศชาย 14 คน ผู้กระทำผิด จำนวน 13 คน เป็นการแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงาน และการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี นอกจากนี้ยังปรากฏสถานการณ์ปัญหาซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงนำไปสู่การค้ามนุษย์ ได้แก่

- 1) การแสวงหาประโยชน์จากการบังคับใช้แรงงาน
- 2) การแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณี
- 3) การแอบแฝงเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายที่อาจนำไปสู่กระบวนการค้ามนุษย์

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
บทสรุปผู้บริหาร	
สารบัญ	
บทที่ 1 บทนำ	11
บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด	13
บทที่ 3 สถานการณ์ทางสังคมของจังหวัด	
3.1. สถานการณ์ประชากรจังหวัดลำปาง	19
3.2. สถานการณ์ตามดัชนีความมั่นคงของมนุษย์	23
3.3. สถานการณ์ทางสังคมเชิงกลุ่มเป้าหมาย	39
3.4. สถานการณ์ทางสังคมเชิงประเด็น	48
บทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	53

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมา

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ มีภารกิจในการขับเคลื่อนการพัฒนาสังคม เพื่อให้ประชาชนได้รับหลักประกันในชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างมีศักดิ์ศรี รวมทั้งมีบทบาทในการผลักดันให้เกิดการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อมุ่งสู่สังคมคุณภาพ บนพื้นฐานความรับผิดชอบร่วมกัน จึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาความรู้ ตลอดจนกลไกต่างๆ ในการดำเนินงานให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบันที่กำลังเผชิญกับปัญหาสังคมที่หลากหลาย มีความรุนแรงแต่ละปัญหาที่แตกต่างกันไปตามสภาพสังคมในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น หากประเมินสถานการณ์ทางสังคมได้ ก็สามารถวิเคราะห์ปัญหาสังคมได้อย่างสอดคล้องกับกระแสความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นได้อย่างชัดเจน สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ทิศทางสถานการณ์ แนวโน้ม และกำหนดนโยบายในการพัฒนาสังคม อันจะเป็นกลไกสำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นได้อย่างดีต่อไป

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมของท้องถิ่นตั้งแต่ปี 2552 เพื่อให้ท้องถิ่นและจังหวัดได้ตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการมีข้อมูลเชิงสังคมที่จัดเก็บและรวบรวมโดยท้องถิ่นเอง ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความถูกต้อง ชัดเจน เป็นเอกภาพ สามารถนำไปใช้ประกอบการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด แผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาสังคมจังหวัด แผนงานและโครงการอื่นๆ ของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ได้ถูกต้องสอดคล้องกับสภาพสังคมของแต่ละพื้นที่ และในปีงบประมาณ 2562 ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ดำเนินการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด โดยรวบรวมข้อมูลที่มาจากองค์กรเครือข่ายด้านสังคมที่เกี่ยวข้องดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ 12 มิติ ข้อมูลจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และข้อมูลจากการให้บริการสงเคราะห์ของหน่วยงานกระทรวง พม.เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์ ทิศทาง สถานการณ์ แนวโน้ม วางแผน และกำหนดนโยบายต่อไป ดังนี้

1) การให้บริการและการสงเคราะห์ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย เป็นกลุ่มข้อมูลจากงานปกติของหน่วยงานที่มีภารกิจหน้าที่ในการให้บริการ สงเคราะห์ช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 2 ประเภทคือ กลุ่มเป้าหมายทางสังคมทั่วไป ได้แก่ เด็ก เยาวชน สตรีและครอบครัว ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส และกลุ่มผู้ประสบปัญหาทางสังคม ได้แก่ ผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และคนไร้ที่พึ่ง เป็นต้น ซึ่งข้อมูลทั้งหมดส่วนใหญ่จะมาจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงที่ปฏิบัติประจำ

2) องค์กรภาคี/เครือข่ายการพัฒนาสังคม เป็นกลุ่มข้อมูลองค์กรเครือข่ายและภาคีด้านการพัฒนาสังคมในจังหวัด ร่วมปฏิบัติการตามวัตถุประสงค์องค์กรและประเด็นงานแต่ละด้านของจังหวัด อาทิ ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ องค์กรสาธารณประโยชน์ องค์กรสวัสดิการชุมชน ชมรมผู้สูงอายุ ฯลฯ ซึ่งกลุ่มองค์กรเหล่านี้ยังมีบทบาทสำคัญในการประสานการทำงานร่วมกับองค์กรหน่วยงานภาคสังคมอื่น ๆ อีกด้วย การจัดเก็บจะอาศัยการรวบรวมจากทำเนียบองค์กร และข้อมูลองค์กรเครือข่ายที่ทำการจัดเก็บ

3) สถานการณ์ตามดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ เป็นชุดข้อมูลสากลตามองค์การสหประชาชาติ (UNDP) กำหนดดัชนีความมั่นคงของมนุษย์ จำนวนทั้งสิ้น 12 มิติ ประกอบไปด้วย ที่อยู่อาศัย สุขภาพ อาหาร การศึกษา การมีงานทำและรายได้ ครอบครัว ชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม ศาสนาและวัฒนธรรม ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สิทธิและความเป็นธรรม การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทรัพยากร/พลังงาน ที่มีเก็บข้อมูลในประเด็นบ่งชี้ถึงสถานการณ์และแนวโน้มความรุนแรง

1.2 แนวทางการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด ปี 2562

❶ คำนิยาม :

“ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคม” หมายถึง ข้อมูลที่บ่งชี้ลักษณะของกลุ่มเป้าหมายที่ต้องให้การคุ้มครองเพื่อสร้างความมั่นคงในชีวิต ที่สามารถใช้ประโยชน์ในการป้องกัน และแก้ไขความเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาสังคม รวมถึงข้อมูลสถานการณ์ของประเด็นปัญหาทางสังคมสำคัญที่เกิดขึ้นในรายไตรมาสและรอบปี

“รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด” หมายถึง รายงานข้อมูลด้านสังคมในระดับจังหวัด ที่บูรณาการข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งที่เกี่ยวข้อง

❷ วัตถุประสงค์การเก็บข้อมูล :

- 1) เพื่อให้มีข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมระดับจังหวัดที่ครบถ้วนถูกต้อง ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการป้องกัน แก้ไขปัญหาและกำหนดแนวทางการพัฒนามิติงานด้านสังคมที่เกิดขึ้น
- 2) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับจังหวัดนำข้อมูลไปใช้ในการกำหนดแผนงาน เพื่อการคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น
- 3) เพื่อให้หน่วยงานระดับกระทรวงนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม กำหนดเป็นนโยบายและแผนงานในการพัฒนาสังคมที่มุ่งสู่ความมั่นคงของมนุษย์

❸ สถานการณ์ทางสังคมจังหวัด : 3 ส่วน ประกอบด้วย

- 1) ส่วนที่ 1 ข้อมูลประชากร
- 2) ส่วนที่ 2 ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมตามมิติความมั่นคงของมนุษย์ 12 มิติ
- 3) ส่วนที่ 3 ข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมของจังหวัดในเชิงกลุ่มเป้าหมาย

❹ ระยะเวลาการจัดทำรายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัด

ระหว่างเดือนตุลาคม 2561 ถึงเดือนมีนาคม 2563

บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

2.1 ประวัติ ตราประจำจังหวัด และคำขวัญ

จังหวัดลำปาง เป็นจังหวัดที่มีอายุเก่าแก่ไม่น้อยกว่า 1,300 ปี มีชื่อเรียกขานกันหลายชื่อ ซึ่งปรากฏหลักฐานตามตำนานต่าง ๆ รวม 11 ชื่อ ได้แก่ กุกกุกนคร ลัมภักปะนคร ศรีนครชัย นครเวียงคอกัว เวียงดิน เขลางค์นคร นครลำปาง คำเขลางค์ อาลัมภางค์ เมืองลคร และเมืองนครลำปาง จากการที่เรียกขานกันว่า “กุกกุกนคร” แปลว่าเมืองไก่ ดังนั้น ตราประจำจังหวัดลำปาง คือ “ไก่ขาว”

จังหวัดลำปาง สร้างเมื่อ พ.ศ.1223 จากหนังสือพงศาวดารโยนกกล่าวว่า “สุพรหมฤาษี” สร้างเมืองเพื่อให้เจ้าอนันตยศ โอรส พระนางจามเทวี ครองคู่กับเมืองหริภุญชัย (ลำพูน) ให้ชื่อเมืองว่า “นครเขลางค์” ต่อมาเปลี่ยนเป็น “นครอัมภางค์” และเปลี่ยนชื่อเป็น “นครลำปาง” ในภายหลัง

ในสมัยโยนกเชียงแสน นครลำปางเคยตกอยู่ภายใต้อำนาจของขอม เคยเป็นเมืองประเทศราชของพม่าและเมืองเชียงใหม่ ในสมัยพระเจ้ากรุงธนบุรี “เจ้าทิพย์ช้าง” สามารถขับไล่พม่าออกจากเมืองลำปางได้สำเร็จจึงได้รับการสถาปนาเป็น “พระยาสุวโลไชย-สงคราม” ขึ้นครองนครลำปาง ในปี พ.ศ.2279

ในปี พ.ศ.2307 “เจ้าแก้วฟ้า” พระโอรสของเจ้าทิพย์ช้างได้ขึ้นครองนครลำปาง และเป็นต้นตระกูล ณ ลำปาง ณ ลำพูน รวมทั้ง ณ เชียงใหม่ ในเวลาต่อมา และมี “เจ้าบุญวาทย์วงศ์มานิต” เป็นผู้ครองนครลำปางองค์สุดท้าย

จังหวัดลำปางได้ประกาศจัดตั้งเป็นจังหวัด ในปี พ.ศ.2435 (สมัยรัชกาลที่ 5) โดยขึ้นอยู่กับมณฑลพายัพ สมัยหนึ่ง (พ.ศ.2443) ต่อมาแยกเป็นมณฑลมหาสารคาม ในปี พ.ศ.2458 ซึ่งในเวลาต่อมาได้มีประกาศยกเลิกมณฑลทั่วราชอาณาจักร ลำปางจึงมีฐานะเป็น “จังหวัดลำปาง” ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการอาณาจักรสยาม พ.ศ.2476

ตราประจำจังหวัดลำปาง

.....

รูปไก่ขาวยืนอยู่ในซุ้มมณฑปพระธาตุลำปางหลวง

หมายถึง ไก่เผือก เป็นสัญลักษณ์ที่มีมาตั้งแต่สมัยเมืองกุ๊กกฏนคร (ตำนานเมืองลำปาง) และได้กลายเป็นสัญลักษณ์สำคัญ โดยปรากฏเครื่องหมายไก่เผือกคู่กับดวงตราแผ่นดินในศาลากลางเมืองลำปาง ตั้งแต่สมัยเริ่มเปลี่ยนที่ทำการเมืองจาก "เค้ายาหลวง" เป็นศาลากลางเมืองนครลำปางขึ้น ในสมัยเริ่มสร้างศาลากลางหลังแรก เมื่อ พ.ศ. 2452

ซุ้มมณฑปที่วัดพระธาตุลำปางหลวง เป็นศิลปกรรมล้านนาที่งดงามมาก วัดพระธาตุลำปางหลวง เป็นวัดคู่บ้านคู่เมืองลำปาง มีองค์พระเจดีย์ที่บรรจุพระบรมเกศาธาตุของพระพุทธเจ้า เป็นที่เคารพสักการะของพุทธศาสนิกชนทั่วโลก

ต้นไม้ประจำจังหวัด

ชื่อพรรณไม้ กระเจา หรือ ขะจาว

ชื่อวิทยาศาสตร์ Holoptelea integrifolia

ดอกไม้ประจำจังหวัด

ชื่อดอกไม้ ดอกธรรมรักษา

คำขวัญของจังหวัดลำปาง

"ถ่านหินลือชา รถม้าลือลั่น
เครื่องปั้นลือนาม งามพระธาตุลือไกล
ฝึกช้างใช้ลือโลก"

ถ่านหินลือชา

รถม้าลือลั่น

เครื่องปั้นลือนาม

งามพระธาตุลือไกล

ฝึกช้างใช้ลือโลก

2.2 ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ

จังหวัดลำปางตั้งอยู่บริเวณภาคเหนือตอนบน ห่างจากกรุงเทพฯ ตามทางหลวงแผ่นดินสายพหลโยธิน ประมาณ 602 กม. ตามทางรถไฟประมาณ 625 กม. ตั้งอยู่ระหว่างเส้นละติจูดที่ 17 องศา ถึง 19 องศา ลิปดาเหนือ และเส้นลองจิจูด 98 องศา 45 ลิปดา ถึง 100 องศา 15 ลิปดาตะวันออก มีพื้นที่ทั้งสิ้น 12,533.961 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 7,833,726 ไร่ ใหญ่เป็นอันดับที่ 5 ของภาคเหนือรองจากเชียงใหม่ ตาก แม่ฮ่องสอน และเพชรบูรณ์ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

- ทิศเหนือ ติดจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย และพะเยา
- ทิศตะวันออก ติดจังหวัดแพร่ และสุโขทัย
- ทิศใต้ ติดจังหวัดตาก
- ทิศตะวันตก ติดจังหวัดลำพูน

จังหวัดลำปางอยู่สูงจากระดับน้ำทะเล 268.80 เมตร พื้นที่มีลักษณะเป็นรูปยวรี ภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง มีภูเขาสูงอยู่ทั่วไป ทอดตัวยาวตามแนวทิศเหนือไปทางทิศใต้ ของจังหวัด และในบริเวณตอนกลางของจังหวัดลำปางบางส่วนมีที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ และตามลักษณะทาง กายภาพทางด้านธรณีสัณฐานวิทยา จังหวัดลำปางมีพื้นที่เป็นที่ราบล้อมรอบด้วยภูเขา มีลักษณะเป็นแอ่ง แพนดินที่ยาวและกว้างที่สุดในภาคเหนือเรียกว่า “อ่างลำปาง” ลักษณะภูมิประเทศ แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ คือ

- บริเวณตอนบนของจังหวัด เป็นที่ราบสูง ภูเขา และเป็นป่าค่อนข้างทึบ อุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเมืองปาน แจ้ห่ม วังเหนือ และงาว
- บริเวณตอนกลางของจังหวัด เป็นที่ราบและที่ราบลุ่มริมฝั่งแม่น้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเกษตรกรรมที่สำคัญของจังหวัด ได้แก่ พื้นที่อำเภอห้างฉัตร เมืองลำปาง เกาะคา แม่ทะ และสบปราบ
- บริเวณตอนใต้ของจังหวัด เป็นป่าไม้งด บางส่วนเป็นทุ่งหญ้า ได้แก่ พื้นที่อำเภอเถิน แม่พริก บางส่วนของอำเภอเสริมงาม และแม่ทะ

สภาพภูมิอากาศ

จากลักษณะพื้นที่ของจังหวัดลำปางที่เป็นแอ่งคล้ายก้นกระทะ จึงทำให้อากาศร้อนอบอ้าวเกือบตลอดปี ฤดูร้อนร้อนจัด และหนาวจัดในฤดูหนาว โดยมีอุณหภูมิสูงสุด 43.1 องศาเซลเซียสเมื่อวันที่ 6 และ 8 เมษายน 2553 ณ สถานีตำรวจ วัด อำเภอเถิน และมีอุณหภูมิต่ำสุด 6.3 องศาเซลเซียสเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2554 ณ สถานีตำรวจ วัด อำเภอเถิน และในปี 2554 ปริมาณน้ำฝนสะสมวัดได้ 1,852.7 มิลลิเมตร (ณ สถานีตรวจวัดน้ำฝนอำเภอเมืองลำปาง) ลักษณะภูมิอากาศแบ่งออกได้เป็น 3 ฤดู คือ

- ฤดูร้อน เริ่มประมาณต้นเดือน มีนาคม จนถึงกลางเดือน พฤษภาคม อากาศจะร้อน อบอ้าว ช่วงที่มีอากาศร้อนที่สุด คือ เดือนเมษายน
- ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศจะหนาวเย็น ช่วงที่มีอากาศหนาวจัด คือเดือนมกราคม

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาลำปาง

2.3 การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดลำปางแบ่งออกเป็น 13 อำเภอ 100 ตำบล 932 หมู่บ้าน 106 ชุมชน (เฉพาะชุมชนในเขตเทศบาลนครลำปาง 43 ชุมชน และเทศบาลเมืองเขลางค์นคร 63 ชุมชน) จำนวน 254,810ครัวเรือน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 เทศบาลนคร 3 เทศบาลเมือง 38 เทศบาลตำบล 60 องค์การบริหารส่วนตำบล ตามรายละเอียดดังนี้

ลำดับที่	อำเภอ	ตำบล	หมู่บ้าน	ชุมชน	เทศบาล	อบต.
1	เมืองลำปาง	19	144	106	5	10
2	แม่เมาะ	5	44	-	1	4
3	เกาะคา	9	78	-	8	2
4	เสริมงาม	4	42	-	3	2
5	งาว	10	85	-	2	8
6	แจ้ห่ม	7	64	-	3	5
7	วังเหนือ	8	80	-	2	7
8	เถิน	8	95	-	4	4
9	แม่พริก	4	30	-	3	1
10	แม่ทะ	10	95	-	5	5
11	สบปราบ	4	46	-	1	4
12	ห้างฉัตร	7	73	-	4	4
13	เมืองปาน	5	56	-	1	4
	รวม	100	932	106	42	60

การบริหารราชการในจังหวัดลำปาง แบ่งออกเป็น 4 ลักษณะ

ประเภท	จำนวน (หน่วย)	หมายเหตุ
- ราชการบริหารส่วนภูมิภาค	33	-
- ราชการบริหารส่วนกลาง	70	-
- ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น	103	อบจ. 1 แห่ง เทศบาล 42 แห่ง อบต. 60 แห่ง
- หน่วยงานอิสระ	25	-

2.4 การคมนาคม

(1) **ทางรถยนต์** จากกรุงเทพฯ ใช้ทางหลวงหมายเลข 1 ถึงกิโลเมตรที่ 52 แยกซ้าย เข้าทางหลวงหมายเลข 32 ผ่านสิงห์บุรี ชัยนาท เขานครสวรรค์แล้วแยกซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1 ผ่านกำแพงเพชร ตาก ตรงเข้าสู่จังหวัดลำปาง รวมระยะทางทั้งสิ้น 599 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง ประมาณ 7 ชั่วโมง หรือจะใช้ เส้นทาง สายใหม่จากพิษณุโลกเข้าเด่นชัยและลำปางได้

(2) **ทางรถโดยสารประจำทาง** บริษัท ขนส่ง จำกัดจัดบริการรถโดยสารธรรมดา และปรับอากาศ ไปกลับลำปางทุกวัน ตามตารางเดินรถ

(3) **ทางรถไฟ** ทางการรถไฟแห่งประเทศไทย จัดบริการรถด่วน รถเร็วและรถธรรมดา จากกรุงเทพฯ ไปลำปางทุกวัน ตามตารางเดินรถ

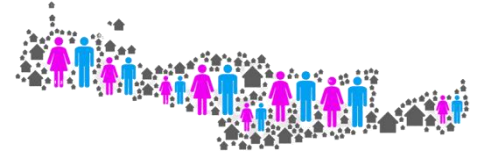
(4) **ทางเครื่องบิน** มีเที่ยวบินระหว่างลำปางกับกรุงเทพฯทุกวัน จำนวนสองสายการบิน ได้แก่ นกแอร์ จำนวน 4 เที่ยวบินต่อวัน และบางกอกแอร์เวย์ จำนวน 3 เที่ยวบินต่อวัน

(5) ระยะทางจากอำเภอเมืองไปยังอำเภอต่าง ๆ

ลำดับ ที่	อำเภอ	ระยะทาง	ลำดับ ที่	อำเภอ	ระยะทาง
1	เมืองลำปาง	-	8	เถิน	94
2	แม่เม่า	22	9	แม่พริก	117
3	เกาะคา	16	10	แม่ทะ	24
4	เสริมงาม	41	11	สบปราบ	57
5	งาว	87	12	ห้างฉัตร	23
6	แจ้ห่ม	58	13	เมืองปาน	63
7	วังเหนือ	111			

บทที่ 3 สถานการณ์ทางสังคมจังหวัดลำปาง

3.1 สถานการณ์ประชากรจังหวัดลำปาง

1. ประชากร

ปี พ.ศ.2562 จังหวัดลำปาง มีครัวเรือนตามฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร์ จำนวน 291,071 ครัวเรือน มีประชากร จำนวน 729,167 คน เป็นชาย 355,551 คน หญิง 373,616 คน อำเภอที่มีประชากรมากที่สุดได้แก่อำเภอเมืองลำปาง รองลงไป คือ อำเภอเกาะคา อำเภอเถิน และอำเภอแม่ทะ ตามลำดับ

ปี	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)
2562	355,551	373,616	729,167
2561	363,762	379,962	743,724
2560	365,389	381,158	746,547
2559	368,498	382,822	751,320
2558	369,235	382,905	752,140

ตารางแสดงจำนวนประชากรเฉพาะที่มีสัญชาติไทย (แยกอายุชาย-หญิง) เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
แยกตามเพศ	360,324	377,992	738,316
ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	355,551	373,616	729,167
ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	1,275	1,171	2,446
ผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านกลาง	3,093	2,921	6,014
ผู้ที่อยู่ระหว่างการย้าย (ผู้ที่ย้ายออกแต่ยังไม่ได้ย้ายเข้า)	405	284	689

ตารางแสดงจำนวนประชากร (แยกช่วงอายุชาย-หญิง) เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562

อายุ	ชาย	หญิง	รวม
วัยเด็ก 0 - 18 ปี	58,609	56,057	114,666
วัยเยาวชน 19 - 25 ปี	32,620	32,232	64,852
วัยแรงงาน 26 - 59 ปี	185,862	193,758	379,620
วัยสูงอายุ 60 - 99 ปี	78,396	91,485	169,881
วัยสูงอายุ 100 ปีขึ้นไป	64	84	148
ประชากรรวม (คน)	355,551	373,616	729,167

(แหล่งข้อมูล : ข้อมูลจังหวัดจากเว็บไซต์ <http://stat.dopa.go.th>)

ตารางแสดงจำนวนประชากรแยกรายอำเภอ

รายชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบล	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
อำเภอเมืองลำปาง	109,616	119,406	229,022	101,785
ทต.ลำปาง	24,304	29,310	53,614	28,732
ทต.เขลางค์นคร	28,721	31,379	60,100	24,657
ทต.พิชัย	6,211	6,916	13,127	6,213
ทต.บ่อแฮ้ว	4,289	4,711	9,000	3,902
นอกเขตเทศบาล	46,091	47,090	93,181	38,281
อำเภอแม่เมาะ	20,071	20,081	40,089	17,006
ทต.แม่เมาะ	7,735	7,957	15,692	8,314
นอกเขตเทศบาล	12,336	12,061	24,397	8,692
อำเภอเกาะคา	29,123	31,060	60,183	21,329
ทต.เกาะคา	2,189	2,538	4,727	2,286
ทต.นาแก้ว	4,515	4,668	9,183	3,032
ทต.ลำปางหลวง	4,491	4,916	9,407	3,235
นอกเขตเทศบาล	17,928	18,938	36,866	12,776
อำเภอเสริมงาม	15,719	15,563	3๑,282	10,349
ทต.เสริมงาม	4,224	4,286	8,510	2,922
นอกเขตเทศบาล	11,495	11,277	22,772	7,427
อำเภองาว	27,707	27,955	55,662	19,811
ทต.หลวงเหนือ	2,078	2,284	4,362	2,239
นอกเขตเทศบาล	25,629	25,671	51,300	17,572
อำเภอแจ้ห่ม	19,761	20,165	39,926	14,574
ทต.แจ้ห่ม	1,779	1,925	3,704	1,653
นอกเขตเทศบาล	17,982	18,240	36,222	12,921

รายชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบล	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
อำเภอวังเหนือ	22,413	22,021	44,434	1๕,653
ทต.วังเหนือ	1,031	1,116	2,147	1,137
ทต.บ้านใหม่	1,324	1,307	2,๖31	870
นอกเขตเทศบาล	20,058	19,598	39,656	13,646
อำเภอเถิน	29,320	30,492	59,812	21,418
ทม.ล้อมแรด	6,923	7,849	14,772	6,848
ทต.เวียงมอก	5,165	5,213	10,378	3,412
นอกเขตเทศบาล	17,232	17,430	34,662	11,158
อำเภอแม่พริก	7,931	8,310	16,241	5,458
ทต.แม่พริก	1,285	1,376	2,661	1,064
ทต.แม่ปู้	1,910	2,088	3,998	1,304
นอกเขตเทศบาล	๔,736	4,846	๙,582	3,090
อำเภอแม่ทะ	๒๙,051	29,593	58,644	21,192
ทต.ป่าตันนาครี	3,996	4,221	8,217	2,885
ทต.น้ำโจ้	4,843	4,998	9,841	3,422
ทต.แม่ทะ	3,348	3,432	6,780	2,886
ทต.สิริราช	2,386	2,309	4,695	1,551
นอกเขตเทศบาล	14,478	14,633	29,111	10,448
อำเภอสบปราบ	13,464	13,931	27,395	8,517
ทต.สบปราบ	2,679	2,983	5,662	2,017
นอกเขตเทศบาล	10,785	10,948	21,733	6,500
อำเภอห้างฉัตร	24,437	26,060	50,497	19,981
ทต.ห้างฉัตร	1,310	1,581	2,891	1,266

รายชื่อจังหวัด อำเภอ ตำบล	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
นอกเขตเทศบาล	23,127	24,479	47,606	18,715
อำเภอเมืองปาน	16,776	16,584	33,360	11,398
นอกเขตเทศบาล	16,776	16,584	33,360	11,398

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดลำปาง (ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม 2562)

2. จำนวนประชากรพื้นที่สูงในจังหวัดลำปาง ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนประชากรพื้นที่สูง ปี 2562

อำเภอ	ชนเผ่า									รวม ทั้งหมด (คน)
	กะเหรี่ยง (คน)	เมี่ยน (คน)	อาข่า (คน)	ลาหู่ (คน)	ม้ง (คน)	ลัวะ (คน)	ขมุ (คน)	ลีซู (คน)	ไทย พื้นราบ (คน)	
งาว	1,045	2,372	1,520	233	620	-	230	58	1,419	7,497
เมืองปาน	633	90	-	574	698	-	-	25	829	2,849
แจ้ห่ม	201	439	68	419	166	-	-	-	683	1,976
แม่เมาะ	760	400	90	-	-	-	72	-	133	1,455
เสริมงาม	1,412	-	-	-	-	-	-	-	-	1,412
วังเหนือ	-	1,193	-	-	-	455	-	265	495	2,408
เมืองลำปาง	-	244	-	-	-	-	-	-	-	244
รวม 7 อำเภอ	4,051	4,738	1,678	1,226	1,484	455	302	348	3,559	17,841

(แหล่งข้อมูล : ข้อมูลจังหวัดศูนย์พัฒนาราชภาพพื้นที่สูงจังหวัดลำปาง ณ ธันวาคม 2562)

3.2 สถานการณ์ตามดัชนีความมั่นคงของมนุษย์

ความมั่นคงของมนุษย์ (Human Security) หมายถึง การที่ประชาชนได้รับหลักประกันด้านสิทธิ ความปลอดภัย การสนองตอบต่อความจำเป็นขั้นพื้นฐาน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีศักดิ์ศรี ตลอดจนได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการพัฒนาศักยภาพของตนเอง กำหนดค่าตัวชีวิตไว้ 12 มิติ ประกอบด้วย

มิติที่ 1 ด้านที่อยู่อาศัย คือ การมีที่อยู่อาศัยและสิทธิในการถือครองที่ถูกต้องตามกฎหมาย มีการจัดระบบสาธารณูปโภคให้แก่สมาชิกใช้ร่วมกันได้อย่างพอเพียง มีความคงทนถาวร สภาพปลอดภัย ได้แก่

- ❖ ผู้ประสบปัญหาทางสังคม จากข้อมูล Social map ปี 2561 พบผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง จำนวน 535 ครัวเรือน
- ❖ ข้อมูลผู้เดือดร้อนด้านที่อยู่อาศัย ปี 2561 สำรวจโดยขบวนจังหวัด สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จำนวน 1,445 ครัวเรือน
- ❖ ผู้ประสบปัญหาด้านที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง จากข้อมูลผู้ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2561 จำนวน 262 คน
- ❖ ครัวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านมีสภาพคงทนถาวร จากข้อมูลตัวชี้วัดความจำเป็นพื้นฐาน ปี 2562 สำรวจ 196,435 ครัวเรือน ผ่านเกณฑ์ 196,362 ครัวเรือน ไม่ผ่านเกณฑ์ 73 ครัวเรือน
- ❖ การปรับสภาพแวดล้อมและปรับปรุงซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้ด้อยโอกาส ผู้สูงอายุ และคนพิการ ในพื้นที่จังหวัดลำปาง โดยหน่วยงานกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปีงบประมาณ 2562 ดังนี้
 - โครงการบ้านพอเพียงชนบท โดยสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน จำนวน 147 หลัง
 - ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยคนพิการ จำนวน 36 หลัง
 - ปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ จำนวน 42 หลัง

มิติที่ 2 ด้านสุขภาพ คือ การมีสุขภาพอนามัยที่ดี มีหลักประกันด้านสุขภาพที่เหมาะสม เข้าถึงบริการทางสุขภาพได้ พฤติกรรมการดำเนินชีวิตมีความเสี่ยงต่อการเจ็บป่วยต่อร่างกาย จิตใจน้อย และมีการเสริมสร้างสุขภาพให้สามารถดำรงอยู่ได้อย่างปกติสุข

ตารางแสดงจำนวนสถานบริการสาธารณสุขในจังหวัดลำปาง แยกเป็นรายอำเภอ(แห่ง)

ลำดับ	อำเภอ	สสจ.	รพศ.	รพช.	รพ.อื่นๆ	รพ.เอกชน	สสอ.	รพสต.	รวม
1	เมือง	1	1	0	1	2	1	27	33
2	แม่เม่า	0	0	1	0	0	1	5	7
3	เกาะคา	0	0	1	1	0	1	12	15
4	เสริมงาม	0	0	1	0	0	1	6	8
5	งาว	0	0	1	0	0	1	12	14
6	แจ้ห่ม	0	0	1	0	0	1	10	12
7	วังเหนือ	0	0	1	0	0	1	10	12
8	เถิน	0	0	1	0	0	1	18	20
9	แม่พริก	0	0	1	0	0	1	6	8
10	แม่ทะ	0	0	1	0	0	1	13	15
11	สบปราบ	0	0	1	0	0	1	4	6
12	ห้างฉัตร	0	0	1	0	0	1	10	12
13	เมืองปาน	0	0	1	0	0	1	8	10
	รวม	1	1	12	2	2	13	141	172

(แหล่งข้อมูล : สนง.สสจ.ลำปาง)

สถานการณ์ด้านสุขภาพประชาชนจังหวัดลำปาง (Health Status) โครงสร้างประชากรจังหวัดลำปาง ปี พ.ศ. 2561 เปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2562 พบว่ามีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก มีประชากรเข้าสู่วัยผู้สูงอายุมากขึ้น โดยในปี 2562 พบว่ามีผู้สูงอายุถึงร้อยละ 22.20 ของจำนวนประชากร ส่งผลถึงปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญในอนาคตของจังหวัด ซึ่งจะเป็นปัญหาจากโรคที่เกี่ยวข้องกับสภาวะสูงอายุของประชากร ได้แก่ โรคหัวใจ มะเร็ง และโรคที่เกิดจากความเสื่อมของร่างกาย ซึ่งสาเหตุการตายของประชากรในจังหวัดลำปาง 3 ลำดับแรก ได้แก่ มะเร็งปอด มะเร็งตับ มะเร็งลำไส้ใหญ่ และอัตราการตายในกลุ่มโรคหัวใจและหลอดเลือด ได้แก่ หลอดเลือดในสมอง หัวใจขาดเลือด และความดันโลหิตสูง

การเจ็บป่วยของประชากร

การเจ็บป่วยของผู้มารับบริการผู้ป่วยนอก ของสถานพยาบาลในจังหวัดลำปาง ในปี 2562 ส่วนใหญ่ลดลงจากปีที่ผ่านมา ในปีงบประมาณ 2562 ผู้ป่วยนอกมารับบริการ จำนวน 575,013 คน 2,230,077 ครั้ง อัตราการมารับบริการผู้ป่วยนอก จำแนกตามกลุ่มโรคที่ป่วย ปี 2558-2562 คือ ความดันโลหิตสูง เบาหวาน เนื้อเยื่อผิดปกติ และอัตราการมารับบริการผู้ป่วยใน จำแนกตามกลุ่มโรคที่ป่วย ปี 2559 - 2562 คือ ปอดบวม หัวใจล้มเหลว เบาหวาน และจำนวนผู้ป่วย HIV รายใหม่ มีอัตราลดลงจากปี 2561

โดยในปี 2562 พบ 175 ราย จำนวนผู้ใหญ่ และเด็กที่ได้รับการรักษาด้วยยาต้านไวรัส โดยได้กินยา ร้อยละ 75.55 เสียชีวิต ร้อยละ 16.08 หยุดยา ร้อยละ 0.03 และขาดการรักษา ร้อยละ 8.33

การพัฒนาสุขภาพตามกลุ่มวัย

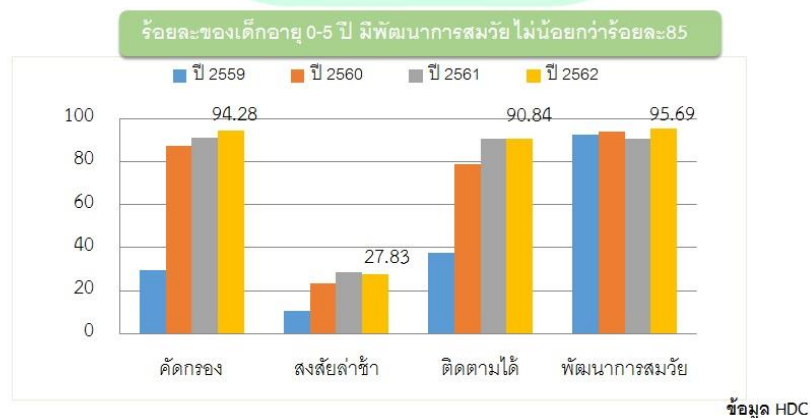
1. กลุ่มแม่และเด็ก

อัตราการตายของมารดาในจังหวัดลำปาง ปี 2555 – 2562 เท่ากับ 0 และการเกิดภาวะตกเลือดหลังคลอด ร้อยละ 1.34 พบทารกแรกเกิดน้ำหนักน้อยกว่า 2,500 กรัม ร้อยละ 7.11 สูงกว่าปีงบประมาณ 2561 (ร้อยละ 0.01) และสูงกว่าเกณฑ์กำหนด (ไม่เกินร้อยละ 7) และทารกแรกเกิดมีภาวะขาดออกซิเจนแรกคลอด ร้อยละ 17.45 ซึ่งโรงพยาบาลลำปาง ได้มีการประเมินและพัฒนาคุณภาพ INDIVIDUAL CARE PLAN วิเคราะห์และกำหนดมาตรการในการดูแลภาวะโภชนาการหญิงตั้งครรภ์ และ MCHB ติดตามประเมิน และพัฒนามาตรฐานบริการ

2. กลุ่มเด็ก 0-5 ปี

ปี 2562 ภาวะโภชนาการเด็กอายุ 0-5 ปี สูงดีสมส่วนและส่วนสูงเฉลี่ยที่อายุ 5 ปี ร้อยละ 54.94 (เกณฑ์ ร้อยละ 57) นักเรียนโดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูง ปี 2559 - 2562 พบว่าเด็กนักเรียนมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน เตี้ย มีแนวโน้มสูงขึ้น และสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนด(ไม่เกินร้อยละ 10) ร้อยละ 13.58 , 15.13 และ 15.03 ตามลำดับ

ร้อยละของเด็กอายุ 0-5 ปี มีพัฒนาการสมวัย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 85

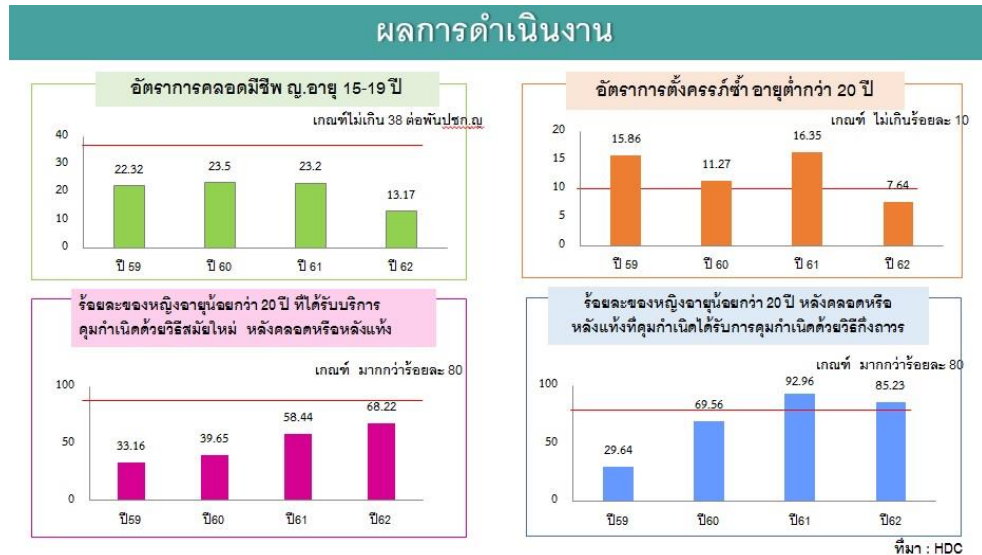
3. กลุ่มเด็กวัยเรียน

ปี 2561 มีเด็กอายุ 12 ปี สูงดี สมส่วน ร้อยละ 61.62 ชายส่วนสูงเฉลี่ย 149.84 เซนติเมตร หญิง ส่วนสูงเฉลี่ย 150.72 เซนติเมตร เด็ก 6-14 ปี มีภาวะโภชนาการ เด็กผอม ร้อยละ 5.27 เด็กอ้วน ร้อยละ 14.33 เด็กเตี้ย ร้อยละ 5.40

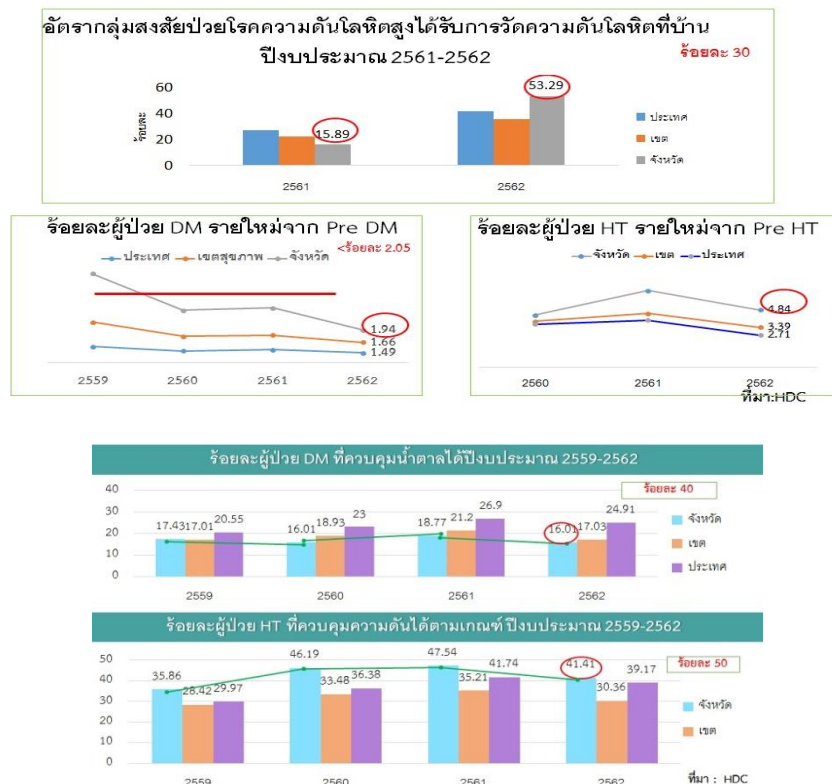
4. กลุ่มวัยรุ่น

การคลอดมีชีพ หญิง อายุ 15-19 ปี อัตรา 23.20 ต่อพันประชากร ร้อยละ 16.35 มีการตั้งครรภ์ซ้ำในกลุ่มผู้หญิงอายุน้อยกว่า 20 ปี หญิงอายุ 15-19 ปี หลังคลอด หรือแท้งได้รับการคุมกำเนิดทุกประเภท ร้อยละ 58.44 และมีการคุมกำเนิดกึ่งถาวร (ยาฝังคุมกำเนิด/ห่วงอนามัย) ร้อยละ 92.96

5. วัยทำงาน

อัตรากลุ่มวัยแรงงานสงสัยป่วยโรคความดันโลหิตสูงได้รับการวัดความดันโลหิตที่บ้าน ปีงบประมาณ 2561-2562 ร้อยละ 37.4

6. สถานการณ์ผู้สูงอายุ ในปี 2562 จังหวัดลำปาง ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ (Aged society) มีผู้สูงอายุ ร้อยละ 22.20 ของจำนวนประชากรรวมจังหวัดลำปาง โดยมีผู้สูงอายุติดสังคม ร้อยละ 97.13 ผู้สูงอายุติดบ้าน ร้อยละ 2.34 และผู้สูงอายุติดเตียง ร้อยละ 0.53 มีชมรมผู้สูงอายุทั้งหมด 894 ชมรม ผ่านเกณฑ์ชมรม ผู้สูงอายุคุณภาพ ร้อยละ 83.78

แนวโน้มประชากรผู้สูงอายุ จังหวัดลำปาง

สภาพปัญหาโดยรวมด้านสุขภาพอนามัยของประชากรจังหวัดลำปาง ในปี 2562

1. โรคเรื้อรัง
 - พบการป่วยด้วยโรคเรื้อรัง(เบาหวาน ความดันโลหิตสูง)
 - การตายด้วยโรคมะเร็ง เบาหวาน หัวใจและหลอดเลือด
2. ความเสี่ยงตามธรรมชาติของหญิงมีครรภ์
 - ภาวะเสี่ยงของหญิงตั้งครรภ์
3. พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น
4. สังคมผู้สูงอายุ จำนวนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้น

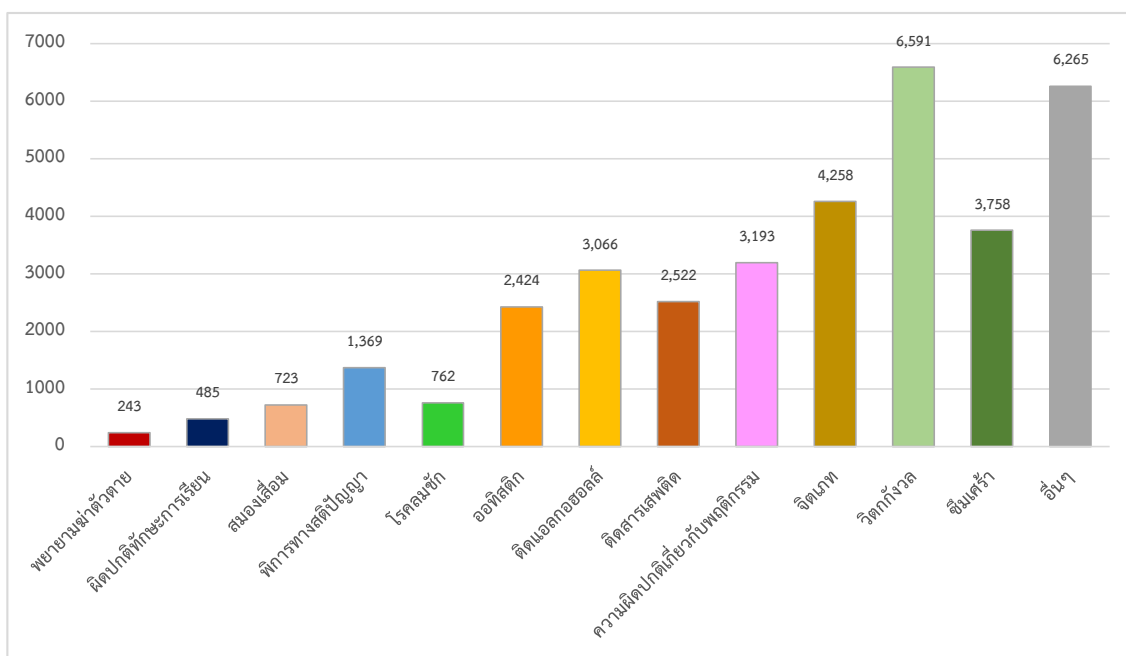
(แหล่งข้อมูลจาก สนง.สสจ.ลำปาง)

7. ผู้ป่วยด้านสุขภาพจิต จากรายงานผู้ป่วยมารับบริการด้านจิตเวชในจังหวัดลำปาง ปีงบประมาณ 2561 จำนวน 10,457 คน แยกเป็น

- โรคสมองเสื่อม 723 คน
- ติดสารเสพติด 2,522 คน
- ติดแอลกอฮอล์ 3,066 คน
- โรคจิตเภท 4,258 คน
- โรคซึมเศร้า 3,758 คน
- โรควิตกกังวล 6,591 คน
- โรคลมชัก 762 คน
- ผู้พิการทางสติปัญญา 1,369 คน
- ความผิดปกติทักษะทางการเรียน 485 คน
- ออทิสติก 2,424 คน
- ความผิดปกติเกี่ยวกับพฤติกรรม 3,193 คน
- พยายามฆ่าตัวตาย 243 คน
- อื่นๆ 6,265 คน

แผนภูมิแสดงจำนวนผู้ป่วยที่มาใช้บริการด้านจิตเวชในจังหวัดลำปาง ปี 2561

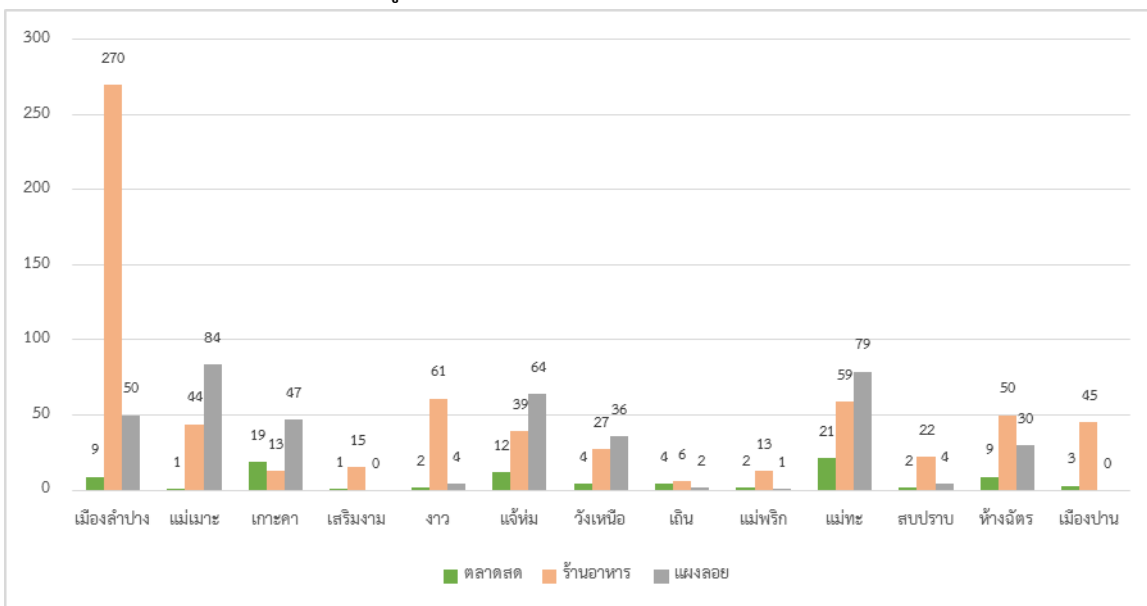

(แหล่งข้อมูล : กรมสุขภาพจิต ปี 2561 เว็บไซต์ <https://dmh.go.th/report>)

มิติที่ 3 ด้านอาหาร คือ การได้รับประทานอาหารปลอดภัย มีความรู้และพฤติกรรมในการเลือกอาหารที่ถูกต้อง ไม่ก่อให้เกิดโรคที่รุนแรง ได้แก่

- ❖ อัตราของผู้ป่วยอาหารเป็นพิษต่อประชากร 100,000 คน ต่อ 188.58 (แหล่งข้อมูล : รายงานความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2560-2561)
- ❖ ร้อยละของร้านอาหารและแผงลอยที่ได้ CFGT (Clean Food Good Taste) ร้อยละ 92.09 (แหล่งข้อมูล : รายงานความมั่นคงของมนุษย์ ปี 2560-2561)
- ❖ จำนวนตลาดสด ร้านอาหาร และแผงลอยในจังหวัดลำปาง จำนวน 1,154 แห่ง

แผนภูมิแสดงจำนวนตลาดสด ร้านอาหาร และแผงลอย

(แหล่งข้อมูล สนง.สสจ.ลำปาง : <https://drive.google.com/drive/folders/1NTIO0ruk-91B6Em0GCvHJQLyWBCEU> ณ ธันวาคม 2562)

มิติที่ 4 ด้านการศึกษา คือ การได้รับการศึกษาทั้งในระบบหรือนอกระบบอย่างน้อยไม่ต่ำกว่าภาคบังคับ ตลอดจนการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นไป สามารถใช้ความรู้ ความสามารถในการประกอบอาชีพ การรับข้อมูลข่าวสารจากสื่อและการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ได้แก่

จำนวนร้อยละผู้เรียนในระดับชั้น ต่อประชากรกลุ่มอายุ จำแนกตามระดับอายุ / ปีการศึกษา จังหวัดลำปาง

ที่	กลุ่มผู้เรียน ตามระดับอายุ	ปีการศึกษา											
		2559			2560			2561			2562		
		จำนวนประชากร (คน)	จำนวนผู้เรียน (คน)	อัตราส่วนผู้เรียน / ประชากร	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนผู้เรียน (คน)	อัตราส่วนผู้เรียน / ประชากร	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนผู้เรียน (คน)	อัตราส่วนผู้เรียน / ประชากร	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนผู้เรียน (คน)	อัตราส่วนผู้เรียน / ประชากร
1	ระดับอนุบาล (3-5 ปี)	18,288	13,248	72.44%	18,133	14,488	79.90%	17,885	14,307	79.99%	16,923	14,322	84.63%
2	ระดับประถมศึกษา (6-11 ปี)	38,896	37,101	95.39%	37,956	36,119	95.16%	37,246	35,430	95.12%	37,027	35,158	94.95%
3	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (12-14 ปี)	20,528	20,436	99.55%	20,575	20,333	98.82%	20,481	19,471	95.07%	20,399	18,733	91.83%
4	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (15-17 ปี)	23,731	20,915	88.13%	21,873	19,865	90.82%	21,173	18,349	86.66%	20,631	18,319	88.79%
	รวม	101,443	91,700	90.40	98,537	90,805	92.15	96,785	87,557	90.47	94,980	86,532	91.11

(แหล่งข้อมูล : ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง เว็บไซต์ : http://datacenter.lpspeo.info/?page=pop_report ณ ๕.๑.๖๒)

- ครั้วเรือนที่มีการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต จำนวน 69,618 ครั้วเรือน
- จำนวนนักเรียนที่ออกกลางคัน จำนวน 230 คน (แหล่งข้อมูล : ศึกษาธิการจังหวัดลำปาง ณ ก.ย. 2562)

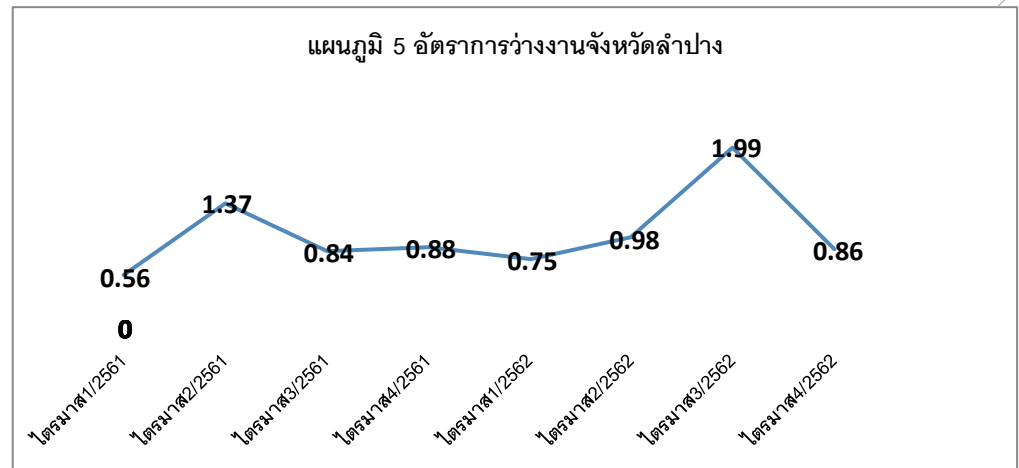
มิติที่ 5 ด้านการมีงานทำและรายได้ คือ การได้งานทำที่ก่อให้เกิดรายได้ เพียงพอต่อรายรับรายจ่าย ไม่ก่อหนี้สินที่ไม่มีคุณค่าต่อตนเองและครอบครัว มีการออมที่เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต มีความพึงพอใจต่อรายได้ งานที่ทำ ตลอดจนการมีวันหยุดพักผ่อนจากการทำงาน ได้แก่

- จำนวนผู้มีงานทำในจังหวัดลำปาง ข้อมูลปี 2562 จำนวน 402,429 คน
- จำนวนผู้ว่างงาน ข้อมูลปี 2562 จำนวน 3,496 คน
- กำลังแรงงาน ข้อมูลปี 2562 จำนวน 405,925 คน

ตารางแสดงอัตราการว่างงานจังหวัดลำปาง

	ไตรมาส / ปี							
	1/2561	2/2561	3/2561	4/2561	1/2562	2/2562	3/2562	4/2562
ผู้ว่างงานจังหวัด	2,228	5,556	3,433	3,717	2,927	3,780	7,753	3,496
กำลังแรงงานในจังหวัด	400,482	407,009	409,466	420,940	389,125	384,168	389,165	405,925
อัตราการว่างงานในจังหวัด	0.56	1.37	0.84	0.88	0.75	0.98	1.99	0.86

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานแรงงาน ณ ก.ย. 62 <https://lampang.mol.go.th/wp-content/uploads/sites/27/2020/02>)

- ผู้ประกันตนตามมาตรา 33 ได้แก่ลูกจ้าง จำนวน 53,570 คน
- ผู้ประกันตนตามมาตรา 39 ได้แก่ผู้ประกันตนโดยสมัครใจ จำนวน 14,080 คน
- ผู้ประกันตนตามมาตรา 40 ได้แก่ ผู้ประกันตนนอกระบบ จำนวน 46,533 คน
- จำนวนสถานประกอบการ 3,408 แห่ง
- รายได้เฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี ณ ปี 2562 จำนวน 196,2300.26 บาท
- ค่าใช้จ่ายโดยเฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี ณ ปี 2562 จำนวน 121,903.99 บาท

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานสถิติแห่งชาติ เว็บไซต์ <http://statbbi.nso.go.th>)

มิติที่ 6 ด้านครอบครัว คือ การที่สมาชิกในครอบครัวรับรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดี มีความรับผิดชอบ สามารถช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งที่รุนแรง ได้แก่

- ครัวเรือนที่มีการจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่าจังหวัดลำปาง ปี 2559–2561

ตารางแสดงจำนวนการจดทะเบียนสมรสและการจดทะเบียนหย่า

สถิติ	ปี 2560 (คู่)	ปี 2561 (คู่)	ปี 2562 (คู่)
การจดทะเบียนสมรส	2,999	2,899	3,040
การจดทะเบียนหย่า	1,402	1,420	1,416

(แหล่งข้อมูล : กรมการปกครอง เว็บไซต์ <http://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMenu/newStat/home.php>)

- ครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ในปี 2562 จากการสำรวจ 2 พื้นที่ จำนวน 950 ครอบครัว สรุปผลการสำรวจดังนี้ (แหล่งข้อมูล : สนง.พมจ.ลำปาง ณ ก.ย.2562)

ตารางแสดงจำนวนครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็งจังหวัดลำปาง ปี 2562

ดัชนีชี้วัด	เกณฑ์ค่าดัชนี ความเข้มแข็ง	ค่าเฉลี่ยดัชนี ความเข้มแข็ง	ผ่าน (จำนวน)	ไม่ผ่าน (จำนวน)	ผ่าน (%)	ไม่ผ่าน (%)
<u>ความเข้มแข็งในภาพรวม</u>	68.40	88.57	910	40	95.79%	4.21%
1. ด้านสัมพันธภาพ	67.00	71.01	741	209	78%	22%
2. ด้านบทบาทหน้าที่ของครอบครัว	74.00	95.07	902	48	94.95%	5.05%
3. ด้านการพึ่งพาตนเอง	63.00	83.18	936	14	98.53%	1.47%
4. ด้านทุนทางสังคม	65.00	95.90	944	6	99.37%	0.63%
5. หลีกเลี่ยงภาวะเสี่ยง	73.00	97.71	921	29	96.95%	3.05%

- ครอบครัวที่มีการกระทำรุนแรงต่อกัน (ความรุนแรงด้านร่างกาย จิตใจ และเพศ)

ตารางสรุปจำนวนผู้กระทำและถูกกระทำรุนแรง จ.ลำปาง ประจำปี 2562

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม
ผู้กระทำรุนแรง	17	4	21
ผู้ถูกกระทำรุนแรง	6	19	25

(แหล่งข้อมูล : สนง.พมจ.ลำปาง ณ ธ.ค..62)

สาเหตุความรุนแรงในครอบครัว ได้แก่ 1) การดื่มสุราและติดยาเสพติด 2) ความพัวพันในครอบครัว 3) หึงหวง บั่นดาลโทสะ 4) ความเครียดจากภาวะเศรษฐกิจ 5) ปัญหาสุขภาพจิต

มิติที่ 7 ด้านชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม คือ การมีโครงสร้างของชุมชนที่ชัดเจน เข้มแข็ง สมาชิกในชุมชนมีทุนทางสังคมที่ใช้ประโยชน์และสนับสนุนทางสังคม มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน รวมถึงการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ชุมชน มีความสงบสุขและปลอดภัย ได้แก่

- ประชากรในชุมชนจังหวัดลำปางที่มีสถิติการฆ่าตัวตาย/ทำร้ายตนเอง ข้อมูลปี 2561 จำนวน 77 คน แยกเป็นเพศชาย 60 คน และเพศหญิง จำนวน 17 คน คิดเป็นอัตรา 10.37 ต่อประชากร 100,000 คน (แหล่งข้อมูล : กรมสุขภาพจิต เว็บไซต์ <https://www.dmh.go.th>)
- องค์การตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการจัดสวัสดิการสังคม พ.ศ. 2546 จำนวน 263 องค์การ ประกอบด้วย
 - องค์การสวัสดิการชุมชน จำนวน 152 แห่ง
 - องค์การสาธารณประโยชน์ จำนวน 111 แห่ง
- องค์การและเครือข่ายด้านเด็กและเยาวชน จำนวน 140 แห่ง ประกอบด้วย
 - สถานรับเลี้ยงเด็กเอกชน จำนวน 30 แห่ง
 - สภากาแฟและเยาวชนตำบล 102 ตำบล และอำเภอ 13 อำเภอ จำนวน 2,390 คน
- องค์การและเครือข่ายด้านผู้สูงอายุ จำนวน 750 แห่ง
 - ชมรมผู้สูงอายุ ในสังกัดสมาคมผู้สูงอายุแห่งประเทศไทย ประจำจังหวัด จำนวน 719 ชมรม
 - โรงเรียนผู้สูงอายุ จำนวน 10 แห่ง
 - ศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิตและส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ (ศพอส.) จำนวน 8 แห่ง
- องค์การและเครือข่ายด้านครอบครัว จำนวน 115 แห่ง ประกอบด้วย
 - ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพค.) จำนวน 106 ตำบล
 - ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันการกระทำรุนแรงในครอบครัวระดับตำบล (ศปกต.) จำนวน 9 แห่ง
- องค์การและเครือข่ายด้านคนพิการ จำนวน 67 แห่ง/คน ประกอบด้วย
 - องค์การ/ชมรมคนพิการ จำนวน 7 แห่ง
 - ศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน 35 แห่ง
 - ผู้ช่วยคนพิการ จำนวน 25 คน

- สภาองค์กรชุมชน จำนวน 103 แห่ง
- องค์กรเอกชนต่อต้านการค้ามนุษย์ จำนวน 2 องค์กร
- อาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน (อผชม.) จำนวน 70 คน
- อาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดลำปาง (อพม.) จำนวนทั้งสิ้น 690 คน แยกเป็นรายอำเภอ ดังนี้
- จำนวนจิตอาสาพระราชทาน จังหวัดลำปาง จำนวน 95,671 คน เป็นชาย 55,420 คน เป็นหญิง 40,251 คน

(แหล่งข้อมูล : ที่ทำการปกครอง จ.ลำปาง ณ สิงหาคม 2562)

มิติที่ 8 ด้านศาสนาและวัฒนธรรม คือ การมีกิจกรรมทางศาสนาและวัฒนธรรม การอนุรักษ์ และส่งเสริมให้เห็นคุณค่า รวมถึงการสืบทอดภูมิปัญญาให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ได้แก่ ประชากรส่วนใหญ่ของจังหวัดลำปางนับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ 99 รองลงมา คือ ศาสนาคริสต์ ศาสนาอิสลาม ตามลำดับ

ศาสนา	จำนวนผู้นับถือศาสนา (คน)	พระอารามหลวง (แห่ง)	วัดราษฎร์ (แห่ง)	มัสยิด (แห่ง)	โบสถ์ (แห่ง)	วัดซิก (แห่ง)
- ศาสนาพุทธ	740,066	4	715	-	-	-
- ศาสนาอิสลาม	585	-	-	2	-	-
- ศาสนาคริสต์	5,726	-	-	-	70	-
- ศาสนาฮินดู พราหมณ์ และซิก	170	-	-	-	-	2

จังหวัดลำปางมีวัดมหายานิกาย จำนวน 715 วัด และวัดธรรมยุต จำนวน 27 วัด มีพระสงฆ์-สามเณร รวม 3,783 คน แยกเป็นพระสงฆ์ 2,309 รูป และสามเณร 1,474 รูป ตามรายละเอียดดังนี้

ประเภท	มหายานิกาย (จำนวนรูป)	ธรรมยุต (จำนวนรูป)
- พระสงฆ์	2,182	127
- สามเณร	1,456	18

(ที่มา : สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดลำปาง และสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง ข้อมูล ณ วันที่ ก.ย. 2561)

มิติที่ 9 ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน คือ การมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีวิถีชีวิต และดำรงชีวิตที่ปกติสุข ไม่ได้ได้รับความเดือดร้อนหรือผลกระทบจากภัยทางสังคม ได้แก่

ตารางแสดงสถิติคดีอาญา (คดี 4 กลุ่ม) เปรียบเทียบห้วง(ต.ค.2560-ส.ค.2561) เทียบกับ(ต.ค.2561-ส.ค.2562)

ประเภทความผิด	ต.ค.60-ส.ค.61		ต.ค.61-ส.ค.62		เพิ่ม/ลด	จับ %	อัตราคดีต่อแสน
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ			
1.คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกายและเพศ	130	121	104	10	-26	96.15	14
1.1 ฆ่าผู้อื่น	7	7	13	12	6	92.31	1.75
1.2 ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย	5	5	5	5	0	100	0.67
1.3 พยายามฆ่า	18	16	10	10	-8	100	1.35
1.4 ทำร้ายร่างกาย	64	60	48	45	-16	93.75	6.46
1.5 ข่มขืนกระทำชำเรา	29	27	19	19	-10	100	2.56
1.6 อื่น ๆ	7	6	9	9	2	100	1.21

ประเภทความผิด	ต.ค.60-ส.ค.61		ต.ค.61-ส.ค.62		เพิ่ม/ลด	จับ %	อัตราคดีต่อแสน
	รับแจ้ง	จับ	รับแจ้ง	จับ			
2.คดีความผิดเกี่ยวกับทรัพย์	280	218	275	6	-5	78.55	37.02
2.2 ชิงทรัพย์	4	3	2	2	-2	100	0.27
2.3 ชิงทรัพย์	3	3	3	3	0	100	0.40
			133	11			
2.4 ลักทรัพย์	126	110		4	7	85.71	17.90
2.5 ทรัพย์	0	0	0	0	0	0	0
2.6 ฉ้อโกง	54	26	41	25	-13	60.98	5.52
2.7 ยักยอกทรัพย์	30	21	37	24	7	64.86	4.98
2.8 ทำให้เสียทรัพย์	11	10	12	8	1	66.67	1.62
2.9 รับของโจร	7	7	1	1	-6	100	0.13
2.10 ลักพาเรียกค่าไถ่	0	0	0	0	0	0	0
2.11 วางเพลิง	3	3	2	2	-1	100	0.27
2.12 อื่น ๆ	42	35	44	37	2	84.09	5.92
			296	13			
3.ฐานความผิดพิเศษ	394	199		4	-98	45.27	39.84
3.1 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์	8	8	0	0	-8	0	0
3.2 พ.ร.บ.คุ้มครองเด็ก	2	2	1	0	-1	0	0.13
3.3 พ.ร.บ.ลิขสิทธิ์	8	6	16	16	8	100	2.15
3.4 พ.ร.บ.สิทธิบัตร	1	1	0	0	-1	0	0
3.5 พ.ร.บ.เครื่องหมายการค้า	27	27	21	21	-6	100	2.83
3.6 พ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	1	1			6	57.14	0.94
3.7 ความผิดเกี่ยวกับบัตรอิเล็กทรอนิกส์	1	0	3	0	2	0	0.40
3.8 พ.ร.บ.ป่าไม้	231	92	143	54	-88	38.46	19.25
3.9 พ.ร.บ.ป่าสงวนแห่งชาติ	68	20	63	13	-5	20.63	8.48
3.10 พ.ร.บ.อุทยานแห่งชาติ	4	3	19	6	15	31.58	2.56
3.11 พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า	13	9	10	6	-3	60	1.35
3.12 พ.ร.บ.ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม	0	0	0	0	0	0	0
3.13 พ.ร.บ.เลื่อยโซยนต์	0	0	0	0	0	0	0
3.14 พ.ร.บ.การขุดดินและถมดิน	1	1	0	0	-1	0	0
3.15 พ.ร.บ.ศุลกากร	6	6	2	2	-4	100	0.27
3.16 พ.ร.บ.ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน	0	0	0	0	0	0	0
3.17 พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา	23	23	11	11	-12	100	1.48

ประเภทความผิด	ต.ค.60-ส.ค.61		ต.ค.61-ส.ค.62		เพิ่ม/ลด	%
	จับกุม (ราย)	ผู้ต้องหา (คน)	จับกุม (ราย)	ผู้ต้องหา (คน)		
4.คดีความผิดที่รัฐเป็นผู้เสียหาย	3,889	4,117	4,076	4,195	187	4.81
4.1 ยาเสพติด	3,363	3,400	3,818	3,856	455	13.53
4.1.1 ผลิต	18	10	22	12	4	22.22
4.1.2 นำเข้า	0	0	0	0	0	0
4.1.3 ส่งออก	0	0	0	0	0	0
4.1.4 จำหน่าย	225	245	196	214	-29	-12.89
4.1.5 ครอบครองเพื่อจำหน่าย	583	637	615	652	32	5.49
4.1.6 ครอบครอง	684	673	627	632	-57	-8.33
4.1.7 เสพยาเสพติด	1,853	1,835	2,357	2,339	504	27.20
4.1.8 อื่นๆ	0	0	1	1	1	0
4.2 อาวุธปืนและวัตถุระเบิด	229	213	143	124	-86	-37.55
4.2.1 อาวุธปืนสงคราม(ไม่สามารถออกใบอนุญาตได้)	0	0	2	1	2	0
4.2.2 อาวุธปืนธรรมดา(ไม่มีทะเบียน)	201	186	116	98	-85	-42.29
4.2.3 อาวุธปืนธรรมดา(มีทะเบียน)	19	18	16	17	-3	-15.79
4.2.4 วัตถุระเบิด	2	2	1	1	-1	-50.00
4.2.5 อื่น ๆ	7	7	4	7	1	14.29
4.3 การพนัน	224	432	67	173	-157	-70.09
4.3.1 บ่อนการพนัน(เล่น20คนขึ้นไป)	0	0	0	0	0	0
4.3.2 สลากกินรวบ	28	29	8	9	-20	-71.43
4.3.3 ทายผลฟุตบอล/ออนไลน์	71	70	0	0	-71	-100.00
4.3.4 การพนันอื่นๆ	125	333	59	164	-66	-52.80
4.4 ความผิดเกี่ยวกับวัตถุ สิ่งสิ่งพิมพ์ลามกอนาจาร	1	1	1	1	0	0
4.5 ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.คนเข้าเมือง	43	42	37	37	-6	-13.95
4.6 ความผิดเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี	0	0	2	2	2	0
4.7 ความผิดเกี่ยวกับสถานบริการ	5	5	0	0	-5	-100.00
4.8 ความผิดเกี่ยวกับการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	24	24	8	8	-16	-66.67
4.8.1 พ.ร.บ.ควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ.2551	23	23	6	6	-17	-73.91
4.8.2 พ.ร.บ.สุรา พ.ศ.2493	1	1	2	2	1	100.00
การโจรกรรมรถยนต์	1	1	0	0	-1	-100.00
การโจรกรรมรถจักรยานยนต์	2	0	2	2	0	0

(แหล่งข้อมูล : ตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง ณ ส.ค.62)

■ จำนวนคดียาเสพติด จำแนกตามชนิดยาเสพติด ปี 2557-2561

ตารางแสดงจำนวนคดียาเสพติด จำแนกตามชนิดยาเสพติด ปี 2557-2561

ด้านปราบปราม

จำนวนคดี	3,756 คดี
ผู้ต้องหา	3,782 คดี
ของกลางยาบ้า	38,235,081.70 คดี
ของกลางยาไอซ์	1,327,205.38 กรัม

ด้านบำบัดรักษายาเสพติด

เร่งรัดค้นหาผู้เสพเข้าสู่กระบวนการบำบัดระบบสมัครใจรูปแบบจิตสังคมบำบัดในโรงพยาบาล และรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ตามแนวทางประกาศ คสช.ที่ 108/2557 และการบำบัดระบบบังคับบำบัดตาม พ.ร.บ. พันฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด พ.ศ.2545

กระบวนการบำบัดระบบสมัครใจ	
รูปแบบจิตสังคมบำบัดในโรงพยาบาล	297 คน
รูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรม	178 คน
รวม	475 คน
กระบวนการบำบัดระบบบังคับ	
ผลการฟื้นฟูที่เสนอต่อคณะกรรมการฯ	1,277 คน
ผลการฟื้นฟูเป็นที่พอใจ	1,083 คน
ผลการฟื้นฟูที่ไม่เป็นที่พอใจ	194 คน

กระบวนการบำบัดระบบต้องโทษ		หมายเหตุ
รูปแบบชุมชนบำบัด	151	ดำเนินการในห้วง ม.ค.-มี.ค. 62
รูปแบบวิวัฒน์พลเมืองด้วยกระบวนการลูกเสือ	500	รุ่นที่ 1 ดำเนินการ 250 คน (ม.ค.-เม.ย. 62) รุ่นที่ 2 ดำเนินการ 250 คน (มิ.ย.-ก.ย. 62)
รวม	653	

ข้อมูล ณ วันที่ 1 กันยายน 2562

ที่มา : ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดลำปาง

- ประชากรเสียชีวิตและบาดเจ็บด้วยอุบัติเหตุ ในปี 2562 เสียชีวิต จำนวน 0 คน และบาดเจ็บ จำนวน 45 คน

ข้อมูลสถิติการใช้สิทธิ์ พ.ร.บ. ผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต ระดับอำเภอและตำบล ปี 2562

จำนวนผู้บาดเจ็บ เสียชีวิต จากอุบัติเหตุทางถนน

ที่	อำเภอ	อุบัติเหตุ	เสียชีวิต	บาดเจ็บ	รวมทั้งหมด
1	เมืองลำปาง	2,456	60	2,626	2,686
2	เกาะคา	466	15	515	530
3	ห้างฉัตร	417	9	461	470
4	แม่เม่า	365	5	402	407
5	เถิน	324	13	363	376
6	แม่ทะ	315	11	331	342
7	งาว	228	8	260	268
8	วังเหนือ	219	1	258	259
9	แจ้ห่ม	202	9	223	232
10	สบปราบ	175	1	200	201
11	เมืองปาน	146	4	165	169
12	เสริมงาม	139	0	165	165
13	แม่พริก	84	4	87	91
	รวม	5,536	140	6,056	6,196

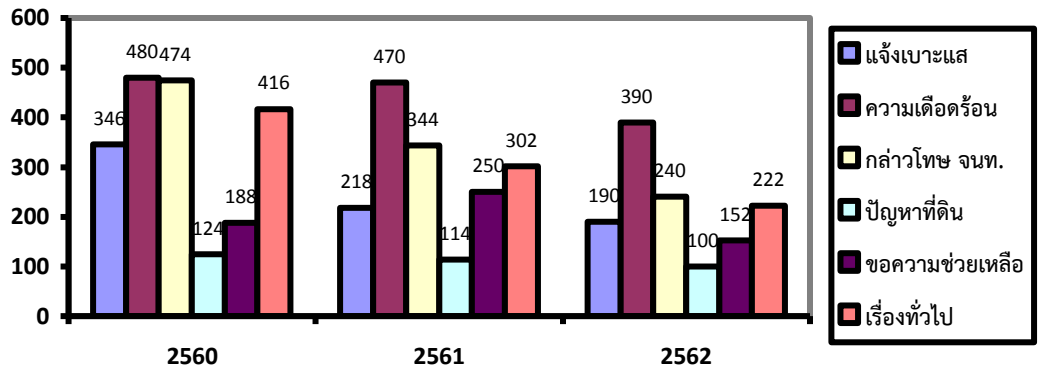
(แหล่งข้อมูล : ศูนย์ข้อมูลอุบัติเหตุ เว็บไซต์ <http://www.thairsc.com> ณ 31 ธ.ค.63)

มิติที่ 10 ด้านสิทธิและความเป็นธรรม คือ การได้รับความเสมอภาค เท่าเทียม และความเป็นธรรมตามสิทธิทางกฎหมาย ไม่สร้างความเดือดร้อนต่อตนเอง สามารถใช้สิทธิของตนเองอย่างถูกต้องตามสถานภาพ บทบาทและโอกาส ได้แก่

- จำนวนเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรมผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดลำปาง ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2560 – 30 กันยายน 2562 จำนวน 651 เรื่อง

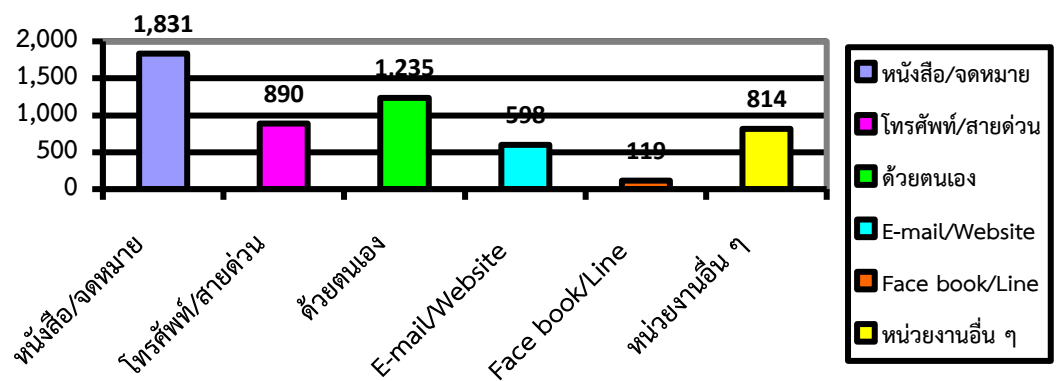
แผนภูมิแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียนผ่านศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด แยกประเภท

(แหล่งข้อมูล : ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดลำปาง ณ กันยายน 2562)

- ประเภทช่องทางการร้องเรียน

แผนภูมิแสดงประเภทช่องทางการร้องเรียน (ครั้ง)

(แหล่งข้อมูล : ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดลำปาง ณ กันยายน 2562)

มิติที่ 11 ด้านการเมือง คือ การมีส่วนร่วมทางการเมืองในรูปแบบต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ได้รับการปฏิบัติตามระบอบประชาธิปไตยภายใต้หลักธรรมาภิบาล ได้แก่

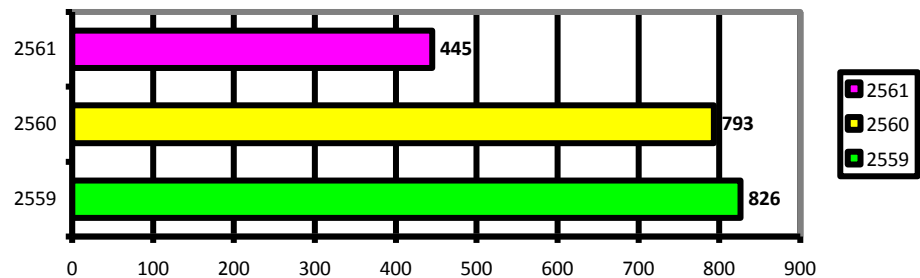
- อัตราการใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ของผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งล่าสุด เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2562 ในพื้นที่ทั้งหมด 13 อำเภอ จำนวน 4 เขตเลือกตั้ง มีประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 621,952 คน มีผู้มาใช้สิทธิ จำนวน 498,130 คน คิดเป็นร้อยละ 80.09 แบ่งเป็น บัตรดี จำนวน 459,536 บัตร บัตรเสีย จำนวน 30,127 บัตร และไม่เลือกผู้สมัครผู้ใด จำนวน 8,467 คน

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดลำปาง ณ 24 มี.ค.2562)

มิติที่ 12 ด้านสิ่งแวดล้อม/ทรัพยากร/พลังงาน คือ การดำรงชีวิตที่ปลอดภัยจากภัยธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรที่คุ้มค่า การมีกิจกรรมอนุรักษ์ค้นหาทรัพยากร สิ่งแวดล้อมและพลังงานทดแทน ได้แก่

- ปริมาณขยะต่อวันทั้งในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลในพื้นที่จังหวัดลำปาง ตั้งแต่ปี 2559-2561

แผนภูมิแสดงปริมาณขยะต่อวันตั้งแต่ปี 2559 - 2561 (หน่วย:ตัน)

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานสถิติแห่งชาติ <http://statbbi.nso.go.th>)

- ปริมาณการใช้ไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดลำปาง ตั้งแต่ปี พ.ศ.2559 - 2561

ตารางแสดงสถิติผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

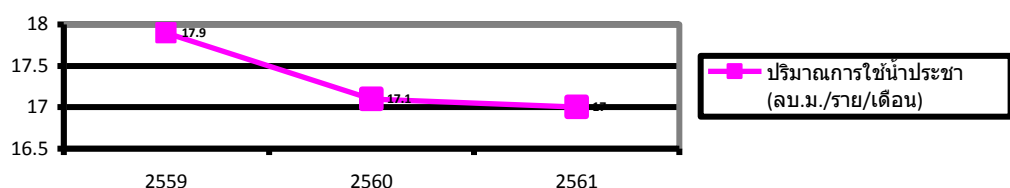
จำแนกตามประเภทผู้ใช้ พ.ศ. 2559 - 2561

ประเภทผู้ใช้	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า (ราย)	270,918	275,877	278,789
พลังงานไฟฟ้าที่จำหน่ายและใช้ (กิโลวัตต์-ชั่วโมง)	939,369,844	935,840,831	941,961,712
บ้านที่อยู่อาศัย	305,728,452	306,778,044	309,943,150
กิจการขนาดเล็ก	158,843,134	162,569,331	163,689,009
กิจการขนาดกลาง	179,249,214	177,630,505	180,706,446
กิจการขนาดใหญ่	269,676,194	267,280,033	265,500,911
อื่นๆ	25,872,850	21,582,918	22,122,196

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานสถิติแห่งชาติ <http://statbbi.nso.go.th>)

- ปริมาณการใช้น้ำประปาในพื้นที่จังหวัดลำปาง ตั้งแต่ ปี 2559 - 2561

แผนภูมิแสดงปริมาณเฉลี่ยการใช้น้ำประปา ปี 2559 - 2561 (ลบ.ม./ราย/เดือน)

(แหล่งข้อมูล : สำนักงานสถิติแห่งชาติ <http://statbbi.nso.go.th>)

3.3 สถานการณ์ทางสังคมเชิงกลุ่มเป้าหมาย

1. เด็กและเยาวชน

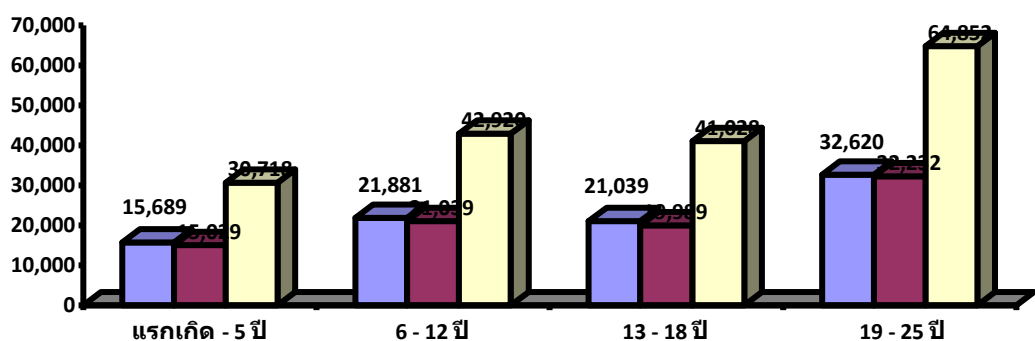
- จำนวนเด็กและเยาวชนในจังหวัดลำปาง ที่มีสัญชาติไทย อายุตั้งแต่แรกเกิด - 25 ปี มีจำนวน 179,518 คน คิดเป็นร้อยละ 24.62 ของประชากรทั้งหมด

ตารางแสดงจำนวนเด็กและเยาวชน แยกช่วงอายุ

อายุ	ชาย	หญิง	รวม
แรกเกิด - 5 ปี	15,689	15,029	30,718
6 - 12 ปี	21,881	21,039	42,920
13 - 18 ปี	21,039	19,989	41,028
19 - 25 ปี	32,620	32,232	64,852
รวมประชากรเด็ก	91,229	88,289	179,518

(แหล่งข้อมูล : กรมการปกครอง จากเว็บไซต์ <http://stat.dopa.go.th> ณ ธันวาคม 2562)

แผนภูมิแสดงจำนวนเด็กและเยาวชน แยกช่วงอายุ

(แหล่งข้อมูล : กรมการปกครอง จากเว็บไซต์ <http://stat.dopa.go.th> ณ ธันวาคม 2562)

- จำนวนผู้ลงทะเบียนโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด มีผู้ขอรับสิทธิ์ 11,310 ราย ได้รับสิทธิ์ 9,937 ราย ไม่ได้รับสิทธิ์ 426 ราย และอยู่ระหว่างพิจารณา 947 ราย

(แหล่งข้อมูล : สนง.พมจ.ลำปาง ณ มกราคม 2563)

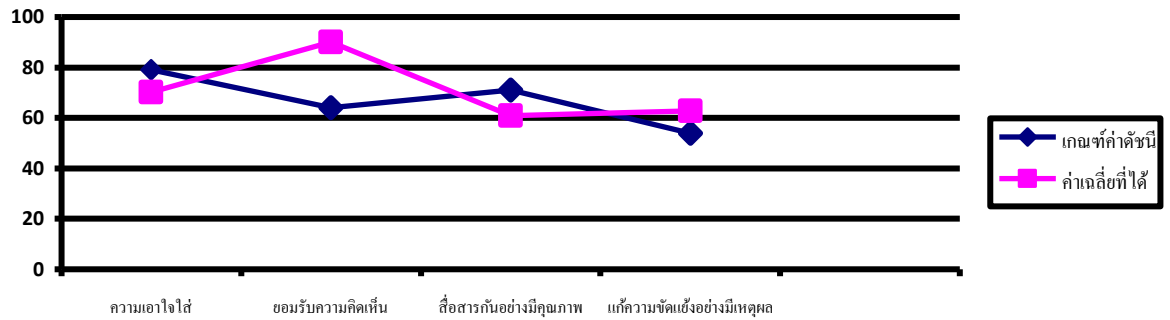
- การสงเคราะห์เด็กจากกองทุนคุ้มครองเด็ก ปี 2562 สงเคราะห์รายบุคคล จำนวน 576 ราย
- สงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจนขาดแคลน จำนวน 1,965 คน
- เด็กที่ผู้ปกครองไม่สามารถเลี้ยงดู/เลี้ยงดูไม่เหมาะสม/อยู่ในภาวะยากลำบาก จำนวน 44 คน (ข้อมูลจากสถิติผู้ใช้บริการ บพด.จังหวัดลำปาง ปี 2562)
- เด็กตั้งครรภ์ไม่พร้อม/ไม่พึงประสงค์ ช่วงอายุ 10-14 ปี มี 14 ราย และช่วงอายุ 15-19 ปี มี 278 คน (ข้อมูลจากสถิติผู้ใช้บริการ โรงพยาบาลลำปาง ปี 2561)
- เด็กที่ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว/ทารุณกรรมทางร่างกาย จิตใจ เพศ ที่มีการแจ้งเหตุ จำนวน 15 ราย
- เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์ จำนวน 34 ราย
- การจดทะเบียนรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม จำนวน 13 ราย
- จำนวนคดีอาญาที่เด็กและเยาวชนเป็นผู้กระทำ ปี 2562 จำนวน 144 คดี มีจำนวนเด็กและเยาวชน จำนวน 144 คน แยกเป็นหญิง 14 คน ชาย 130 คน (แหล่งข้อมูล : <http://www.djop.go.th/>)

2. สตรีและครอบครัว

- จำนวนครัวเรือน 291,071 ครัวเรือน
- จำนวนสตรีอายุระหว่าง 18 ปี ถึง 60 ปี จำนวน 236,275 คน (แหล่งข้อมูล : กรมการปกครอง จากเว็บไซต์ <http://stat.dopa.go.th>)
- สตรีที่เป็นผู้บริหารระดับท้องถิ่น/ท้องที่ จำนวน 31 คน ได้แก่ เป็นผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 คน กำนัน 1 คน และผู้ใหญ่บ้าน 25 คน
- ครอบครัวที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง ในปี 2562 จากการสำรวจ 2 พื้นที่ จำนวน 950 ครอบครัว สรุปผลการสำรวจดังนี้ (แหล่งข้อมูล : สนง.พมจ.ลำปาง ณ ก.ย.2562)

แผนภูมิแสดงความเข้มแข็งของครอบครัวในมิติสัมพันธภาพ

(แหล่งข้อมูล : สนง.พมจ.ลำปาง ณ กรกฎาคม 2562)

- ข้อมูลสถิติการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ปี 2562 จำนวน 21 ครั้ง แยกเป็น

สรุปจำนวนผู้กระทำและถูกกระทำความรุนแรง จ.ลำปาง ประจำปี 2562

ประเภท	ชาย	หญิง	รวม
ผู้กระทำความรุนแรง	17	4	21
ผู้ถูกกระทำความรุนแรง	6	19	25

สาเหตุ

- อันดับ 1 สุรา/ยาเสพติด
- อันดับ 2 ความหึงหวง
- อันดับ 3 สัมพันธภาพในครอบครัว

3. ผู้สูงอายุ

- จำนวนผู้สูงอายุ 60 ปี ขึ้นไป จำนวน 170,029 คน คิดเป็นร้อยละ 23.32 ของประชากรที่มีสัญชาติไทยทั้งหมด

ตารางแสดงจำนวนผู้สูงอายุที่มีสัญชาติไทย แยกช่วงอายุ

อายุ	ชาย	หญิง	รวม
วัยสูงอายุ 60 - 99 ปี	78,396	91,485	169,881
วัยสูงอายุ 100 ปีขึ้นไป	64	84	148
รวม (คน)	78,460	91,569	170,029

(แหล่งข้อมูล : กรมการปกครอง จากเว็บไซต์ <http://stat.dopa.go.th>)

- จำนวนผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ จำนวน 152,559 คน
- ผู้สูงอายุที่เป็นคนพิการ จำนวน 20,801 คน คิดเป็นร้อยละ 12.23 ของจำนวนผู้สูงอายุทั้งหมด

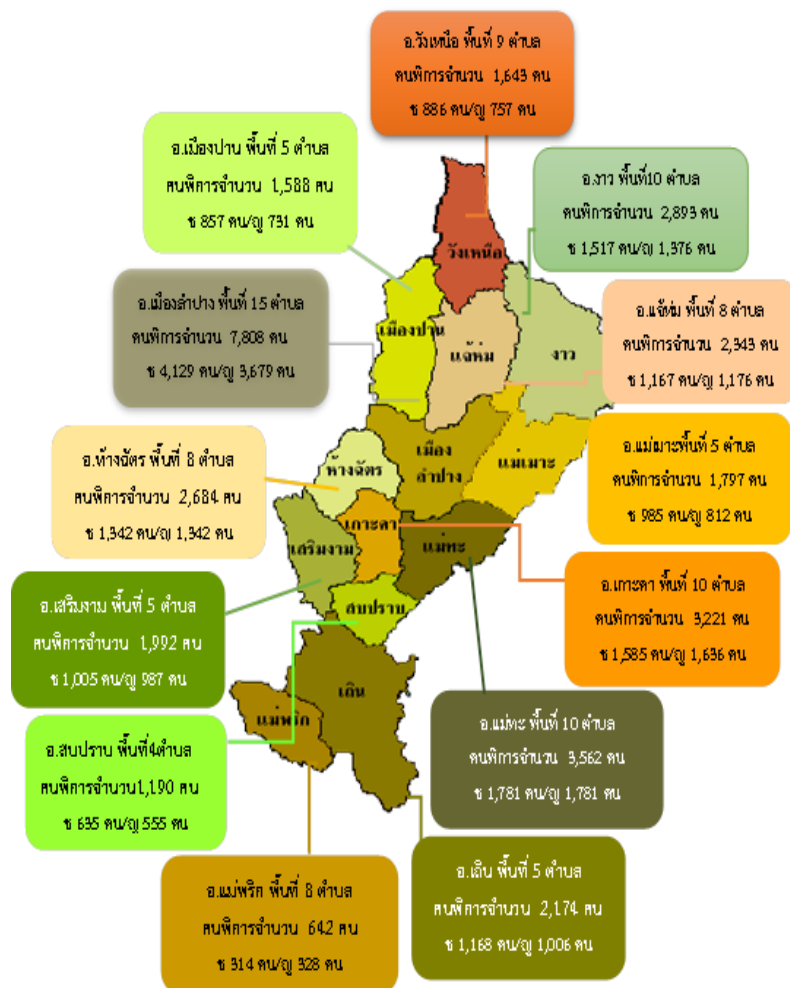

- ผู้สูงอายุที่ติดเตียง/ติดบ้าน/ติดสังคม ได้แก่ ติดเตียง จำนวน 726 คน ติดบ้าน จำนวน 3,283 คน ติดสังคม จำนวน 119,076 คน
- กู้ยืมเงินทุนประกอบอาชีพจากกองทุนผู้สูงอายุ ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 154 ราย เป็นเงิน 4,011,000 บาท
- ผู้สูงอายุที่ได้รับเงินสงเคราะห์ผู้สูงอายุในภาวะยากลำบาก ในปีพ.ศ.2562 จำนวน 222คน
- ผู้สูงอายุได้รับการปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัย ตั้งแต่ปี พ.ศ.2562 จำนวน 42 คน
- คลังปัญญาผู้สูงอายุ จำนวน 146 คน

4. คนพิการ

- คนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ จำนวน 33,544 คน คิดเป็นร้อยละ 4.6
- แยกเป็นชาย จำนวน 17,334 คน เป็นหญิง จำนวน 16,140 คน (ข้อมูล ณ ธันวาคม 2562)

แผนภูมิแสดงจำนวนคนพิการแยกเป็นรายอำเภอ

- จำนวนคนพิการ โดยแยกประเภทความพิการ ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนคนพิการแยกประเภท

คนพิการจังหวัดลำปาง			
		ช	ญ
	ความพิการทางการเห็น จำนวน 1,686 คน	919	767
	ความพิการทางการได้ยิน จำนวน 8,459 คน	4,538	3,921
	ความพิการทางการเคลื่อนไหว จำนวน 17,312 คน	8,412	8,900
	ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม จำนวน 2,119 คน	1,206	913
	ความพิการทางสติปัญญา จำนวน 2,509 คน	1,342	1,167
	ความพิการทางการเรียนรู้ จำนวน 463 คน	337	126
	ความพิการทางออทิสติก จำนวน 203 คน	169	34
	ความพิการซ้ำซ้อน จำนวน 722 คน	410	312

ตารางแสดงจำนวนคนพิการแยกช่วงอายุ

ช่วงอายุ	ชาย	หญิง	รวม
อายุ 0 - 18 ปี	815 คน	443 คน	1,258 คน
อายุ 19 - 25 ปี	668 คน	385 คน	1,053 คน
อายุ 26 - 59 ปี	6,094 คน	4,268 คน	10,362 คน
อายุ 60 ปีขึ้นไป	9,743 คน	11,023 คน	20,766 คน
อายุ 100 ปี ขึ้นไป	14 คน	21 คน	35 คน
ไม่ระบุ	-	-	70 คน
รวม	17,334 คน	16,140 คน	33,544 คน

(แหล่งข้อมูล : ศูนย์บริการคนพิการ จ.ลำปาง ณ วันที่ ธันวาคม 2562)

■ ข้อมูลรับเบี่ยงคนพิการ

ประเภทความพิการ								
การมองเห็น	การได้ยินหรือสื่อความหมาย	การเคลื่อนไหว	จิตใจหรือพฤติกรรม	สติปัญญา	การเรียนรู้	ออทิสติก	พิการซ้ำซ้อน	รวมทั้งสิ้น
1,660 คน	8,297 คน	17,805 คน	2,021 คน	3,059 คน	153 คน	144 คน	1 คน	41,671,300 บาท

ข้อมูลจากสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำปาง ณ ธันวาคม 2562

■ ข้อมูลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก

➤ หน่วยงานราชการ จำนวน 86 แห่ง

- ประเภทอาคารเก่าที่ก่อสร้างก่อนปี 2548 จำนวน 78 แห่ง
- ประเภทอาคารที่ก่อสร้างก่อนปี 2548 จำนวน 8 แห่ง ประกอบด้วย

จำนวนหน่วยงานที่รายงานข้อมูล 86 แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ 2 กันยายน 2562)

1. ทางลาดคนพิการ

- ไม่มีทางลาดคนพิการ 18 แห่ง
- ทางลาดได้มาตรฐาน 59 แห่ง
- ทางลาดไม่ได้มาตรฐาน 9 แห่ง
- รวม 86 แห่ง

2. ห้องน้ำคนพิการ

- ไม่มีห้องน้ำคนพิการ 25 แห่ง
- ห้องน้ำคนพิการได้มาตรฐาน 54 แห่ง
- ห้องน้ำคนพิการไม่ได้มาตรฐาน 7 แห่ง
- รวม 86 แห่ง

3. ที่จอดรถสำหรับคนพิการ

- ไม่มีที่จอดรถคนพิการ 36 แห่ง
- จอดรถคนพิการได้มาตรฐาน 44 แห่ง
- จอดรถคนพิการไม่ได้มาตรฐาน 6 แห่ง
- รวม 86 แห่ง

4. ป้ายสัญลักษณ์

- ไม่มีป้ายสัญลักษณ์ 33 แห่ง
- ป้ายสัญลักษณ์ได้มาตรฐาน 46 แห่ง
- ป้ายสัญลักษณ์ไม่ได้มาตรฐาน 7 แห่ง
- รวม 86 แห่ง

5.การบริการข้อมูล

• ไม่มีการบริการข้อมูล	35	แห่ง
• การบริการข้อมูลได้มาตรฐาน	46	แห่ง
• การบริการข้อมูลไม่ได้มาตรฐาน	5	แห่ง
รวม	86	แห่ง

➤ ประเภทองค์กรอื่นๆ จำนวน 12 แห่ง

1. ภาคเอกชน จำนวน 9 แห่ง
2. รัฐวิสาหกิจ จำนวน 1 แห่ง
3. วัด จำนวน 2 แห่ง

➤ การสนับสนุนโครงการจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ประจำปี 2562 ทั้งหมดจำนวน 28 โครงการ เป็นเงิน 1,836,020 บาท

- กรอบสนับสนุนศูนย์บริการคนพิการทั่วไป จำนวน 22 โครงการ เป็นเงิน 2,019,629 บาท
- กรอบสนับสนุนโครงการตามแผนฯ จำนวน 6 โครงการ เป็นเงิน 2,055,070 บาท

➤ การจ้างงานคนพิการในจังหวัดลำปาง

- มาตรา 33 จำนวนสถานประกอบการ 47 แห่ง จำนวนคนพิการ 119 ราย
- มาตรา 34 จำนวนคนพิการ 3 คน งบประมาณ 337,467 บาท
- มาตรา 35 จำนวน 1 ราย

➤ สงเคราะห์ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ

- จำนวน 100 ราย เป็นเงิน 200,000 บาท

➤ สนับสนุนกายอุปกรณ์

- จำนวน 16 ราย เป็นเงิน 112,000 บาท

➤ สนับสนุนการจัดบริการผู้ช่วยคนพิการ

- ผู้ช่วยคนพิการ จำนวน 23 ราย คนพิการที่ได้รับการดูแล จำนวน 88 ราย

➤ การปรับสภาพแวดล้อมที่อยู่อาศัยสำหรับคนพิการ

- จำนวน 33 หลัง เป็นเงิน 660,000 บาท

➤ คนพิการที่กู้ยืมเงินกองทุนประกอบอาชีพ

ปีงบประมาณ	ข้อมูลผู้กู้ยืมเงิน	งบประมาณ
2560	95 ราย	2,896,000 บาท
2561	100 ราย	3,550,000 บาท
6562	114 ราย	3,895,000 บาท

ประเภท	พ.ศ.2560	พ.ศ.2561	พ.ศ.2562
เกษตรกรรม	48 ราย	47 ราย	41 ราย
ค้าขาย	29 ราย	24 ราย	46 ราย
งานช่างและบริการ	18 ราย	29 ราย	27 ราย
รวม	95 ราย	100 ราย	114 ราย

➤ วิเคราะห์สาเหตุความพิการ

พันธุกรรม	โรคติดเชื้อ	อุบัติเหตุ	โรคอื่นๆ	ไม่ทราบสาเหตุ	อื่นๆ
156 คน	282 คน	2,116 คน	20 คน	23,490 คน	7,326 คน

➤ การศึกษาของคนพิการ

ระดับการศึกษา	จำนวนคนพิการ
1.อายุไม่ถึงเกณฑ์ที่จะเรียน	7 คน
2.อายุถึงเกณฑ์แต่ไม่ได้เรียน	551 คน
3.ประถมศึกษา	16,994 คน
4.มัธยมศึกษา	2,270 คน
5.ประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปวช. /ปวส./ปวท.	592 คน
6.อนุปริญญา	0 คน
7.ปริญญาตรี	18 คน
8.สูงกว่าปริญญาตรี	77 คน
9.ไม่ระบุ	12,522 คน
10.อื่นๆ	180 คน

➤ การประกอบอาชีพของคนพิการ

ไม่ได้ประกอบอาชีพ	เกษตรกรรม	รับราชการ รัฐวิสาหกิจ	ลูกจ้างเอกชน	รับจ้างทั่วไป	ผู้ประกอบการ	อื่นๆ และไม่ระบุ
1,008 คน	830 คน	3 คน	12 คน	1,011 คน	205 คน	30,304 คน

5. ผู้ด้อยโอกาส

- จำนวนผู้ประสบปัญหาทางสังคม จากการสำรวจข้อมูล Social map ปี 2561 พบว่า
 - มีครัวเรือนที่ประสบปัญหาทางสังคม จำนวน 12,012 ครัวเรือน จากครัวเรือนทั้งหมด 291,071 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 4.13
 - มีผู้ประสบปัญหาทั้งหมด 20,240 คน จากจำนวนประชากร 733,785 คน คิดเป็นร้อยละ 2.76 แยกเป็น หัวหน้าครัวเรือนที่ประสบปัญหา จำนวน 3,867 คน และสมาชิกครอบครัว จำนวน 16,373 คน
- สงเคราะห์คนไทยตกทุกข์ได้ยากกลับภูมิลำเนา จำนวน 27 คน
- สงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส จำนวน 5,177 คน
- จำนวนผู้ลงทะเบียนแสดงความสามารถ จำนวน 40 คน
- จำนวนผู้ลงทะเบียนบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2561 จำนวน 203,398 คน

6. กลุ่มชาติพันธุ์

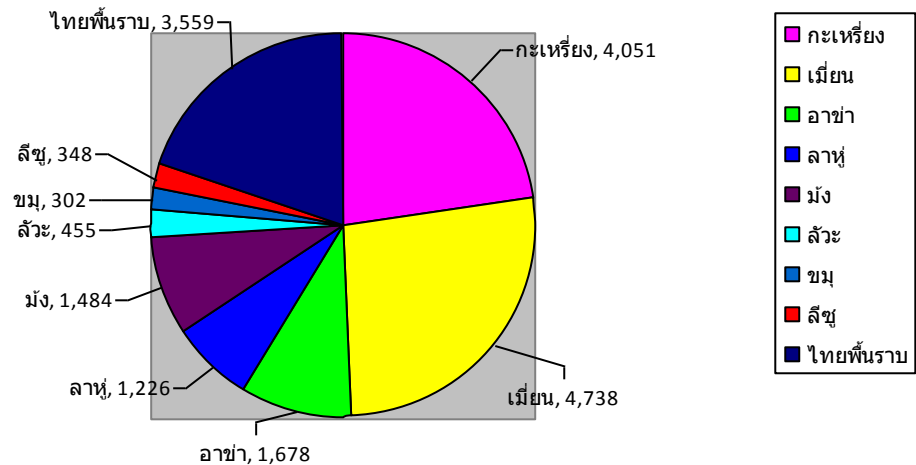
- จำนวนกลุ่มชาติพันธุ์ ได้แก่ กะเหรี่ยง เมียน อาข่า ลาหู่ ม้ง ลัวะ ขมุ ลีซู ไทยพื้นราบ จำนวน 17,841 คน แยกเป็นชาติพันธุ์ ดังนี้

อำเภอ	ชนเผ่า									รวม ทั้งหมด (คน)
	กะเหรี่ยง (คน)	เมียน (คน)	อาข่า (คน)	ลาหู่ (คน)	ม้ง (คน)	ลัวะ (คน)	ขมุ (คน)	ลีซู (คน)	ไทย พื้น ราบ (คน)	
งาว	1,045	2,372	1,520	233	620	-	230	58	1,419	7,497
เมืองปาน	633	90	-	574	698	-	-	25	829	2,849
แจ้ห่ม	201	439	68	419	166	-	-	-	683	1,976
แม่เมาะ	760	400	90	-	-	-	72	-	133	1,455
เสริมงาม	1,412	-	-	-	-	-	-	-	-	1,412
วังเหนือ	-	1,193	-	-	-	455	-	265	495	2,408
เมืองลำปาง	-	244	-	-	-	-	-	-	-	244
รวม 7 อำเภอ	4,051	4,738	1,678	1,226	1,484	455	302	348	3,559	17,841

(แหล่งข้อมูล : ศูนย์พัฒนาราษฎรบนพื้นที่สูงจังหวัดลำปาง ณ ธันวาคม 2562)

แผนภูมิแสดงจำนวนชาติพันธุ์ในจังหวัดลำปาง

(แหล่งข้อมูล : ศูนย์พัฒนาราชภูมรบนพื้นที่สูง จ.ลำปาง ณ ธันวาคม 2562)

- คนไร้สัญชาติ จำนวน 2,446 คน แยกเป็นเพศชาย 1,275 คน เพศหญิง 1,171 คน

(แหล่งข้อมูล : กรมการปกครอง ณ ธันวาคม 2562)

7. สถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในจังหวัดลำปาง

ปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์ในจังหวัดลำปาง ประจำปี 2562 อยู่ในระดับเฝ้าระวังปัญหาการค้ามนุษย์ ถึงแม้พบมีการดำเนินคดีการค้ามนุษย์ และพบผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แต่ยังไม่ถึงเป็นปัญหาที่มีความรุนแรงมาก เนื่องจากจังหวัดลำปาง มีโรงงานอุตสาหกรรม การส่งออกด้านเกษตรกรรม สถานประกอบการ สถานบันเทิง ร้านคาราโอเกะ อีกทั้งปัจจัยต่างๆ เช่น ทางด้านความเจริญทางเศรษฐกิจของจังหวัด ความต้องการด้านแรงงานในสถานประกอบการ สถานบริการต่างๆ ซึ่งก่อให้เกิดแรงงานที่ผิดกฎหมาย การล่อลวงเพื่อแสวงหาประโยชน์จากกลุ่มวัยแรงงานที่ต้องการทำงาน หรือถูกล่อลวงมาจากต่างถิ่น รวมถึงปัญหาสังคมที่ทำให้เด็กหันมาขายบริการทางเพศขณะที่อายุน้อย เพราะปัจจุบันที่ผู้คนต่างแสวงหาเงินทอง ให้การเคารพนับถือผู้ที่มีฐานะ แต่งตัวดี ทำให้สินค้า อุปโภคบริโภคที่ฟุ่มเฟือยไม่มีความจำเป็น ทั้งเสื้อผ้า รองเท้า กระเป๋า เครื่องประดับ ตลอดจนโทรศัพท์มือถือและเครื่องสำอาง ซึ่งต่างเป็นสินค้าแบรนด์เนมชั้นนำทั้งหลายถูกนำมาตอบสนองความอยากรู้ อยากได้ หรือเพียงแค่อดทนในหมู่เพื่อนฝูง เพื่อจะได้มีหน้ามีตาในสังคม โดยเฉพาะในหมู่เด็กและเยาวชน ปัจจัยต่างๆ เหล่านี้ล้วนก่อตัวทำให้เกิดเป็นปัญหาการค้ามนุษย์ จึงทำให้สถานการณ์ปัญหาการค้ามนุษย์จังหวัดลำปาง มีสถานะเป็นทั้งจังหวัดต้นทาง ปลายทาง และทางผ่าน ของกระบวนการค้ามนุษย์ในพื้นที่จังหวัดลำปาง ดังนี้

- **ต้นทาง** พบว่าวัยแรงงานทั้งหญิงและชายในจังหวัดลำปาง ยังมีความนิยมที่เดินทางไปทำงาน ในต่างประเทศ โดยผ่านนายหน้าจัดหางานทั้งที่ถูกกฎหมาย และไม่ถูกกฎหมาย หรือเดินทางไปทำงานต่างประเทศด้วยตนเอง และถูกญาติชักชวนให้ไปทำงาน ซึ่งทำให้มีวัยแรงงานบางกลุ่มหลงเชื่อโดนหลอกไปทำงานต่างประเทศ และยังพบเด็กและเยาวชนถูกหลอกไปทำงานร้านคาราโอเกะในพื้นที่

- **ทางผ่าน** จังหวัดลำปาง เป็นจังหวัดศูนย์กลางในการเดินทางไปยังจังหวัดต่างๆ ภาคกลาง ภาคใต้ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และด้วยการคมนาคมสะดวกทั้งทางรถยนต์ รถไฟ และเครื่องบิน จึงทำให้มีการนำพาคนจากประเทศพม่า ลาว กัมพูชา เพื่อเดินทางไปทำงานยังจังหวัดปลายทางหรือไปประเทศเพื่อนบ้าน และพบว่ามี การเคลื่อนย้ายคนหรือกลุ่มคนโดยผ่านเส้นทางหลัก ซึ่งมีการทำงานเป็นเครือข่าย

- **ปลายทาง** เป็นจังหวัดปลายทางของการเดินทางจากต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ โดยเข้ามาในรูปแบบพักอาศัย และพบว่ามีแสวงหาประโยชน์จากพื้นที่ลำปาง เช่น การขอทาน การเข้ามาทำงาน ซึ่งรูปแบบจะมีความหลากหลายมากขึ้น

จากการดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของจังหวัดลำปาง ในช่วงปี 2560 -2562 มีข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

สถิติการดำเนินคดีค้ามนุษย์ (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 – พ.ศ.2562)

ประจำปี	จำนวน/คดี	จำนวนผู้กระทำความผิด
2560	12	10 คน
2561	1	1 คน
2562	1	2 คน

ที่มา : กองบังคับการตำรวจภูธรจังหวัดลำปาง

จำนวนผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 – พ.ศ.2562)

ประจำปี	จำนวน/คดี	ผู้เสียหาย		อายุ
		หญิง	ชาย	
2560	12 คดี	2 คน	-	13 ปี 1 ราย / 14 ปี 1 ราย
2561	1 คดี	1 คน	-	17 ปี 1 ราย
2562	1 คดี	10 คน	14 คน	อายุ 14 ปี 2 ราย / อายุ 15 ปี 1 ราย อายุ 16 ปี 1 ราย / อายุ 17 ปี 2 ราย อายุ 20 ปี 1 ราย / อายุ 21 ปี 1 ราย อายุ 22 ปี 1 ราย / อายุ 25 ปี 2 ราย อายุ 30 ปี 1 ราย

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัดลำปาง

สถิติการคัดแยกผู้ต้องสงสัยเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ (ตั้งแต่ปี พ.ศ.2560 – พ.ศ.2562)

ที่มา : ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์จังหวัดลำปาง

ประจำปี	จำนวน การคัดแยก (ครั้ง)	เพศ		อายุ		สัญชาติ			
		ชาย (คน)	หญิง (คน)	ต่ำกว่า 18 ปี (คน)	18 ปี ขึ้น ไป (คน)	ไทย	เมียนมาร์ (คน)	กัมพูชา (คน)	ลาว (คน)
2560	35	25	10	9	26	5	11	19	-
2561	49	19	30	7	42	9	29	4	8
2562	87	35	52	5	87	3	79	3	7

สถิติการฟ้องศาลในคดีฐานความผิดการค้ามนุษย์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 – พ.ศ.2562

ประจำปี	จำนวน คดี	หมายเลขคดีดำ	ผู้ต้องหา	ผิดตาม พ.ร.บ.
2560	4	1)คม.1/2560	ชาย	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,6,52
		2)คม.2/2560	ชาย	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,6,52
		3)คม.3/2560	หญิง	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,6,9,52 วรรค3
		4)คม.4/2560	หญิง	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,6,52
2561	2	1)คม.1/2561	หญิง	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,6,52
		2)คม.2/2561	หญิง	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,6,52 วรรค3
2562	2	1)คม.1/2562	หญิง	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,6,52 วรรค3 ประมวลกฎหมายอาญา 283 ทวิ
		2)คม.2/2562	หญิง	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ มาตรา 4,9,52

ที่มา : สำนักงานอัยการจังหวัดลำปาง

ข้อมูลคนขอทาน คนเร่ร่อน/คนไร้ที่พึ่ง และผู้แสดงความสามารถจังหวัดลำปาง

ประจำปี	คนขอทาน		คนไร้ที่พึ่ง/คนเร่ร่อน		ผู้แสดงความสามารถ		รวม
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
2560	1	-	16	4	17	4	42
2561	-	-	24	10	8	1	43
2562	1	-	32	11	8	2	54
2563-ปัจจุบัน	2	-	32	11	-	-	45

ที่มา : ศูนย์คุ้มครองคนไร้ที่พึ่งจังหวัดลำปาง

ข้อมูลแรงงานต่างด้าวที่ได้รับใบอนุญาตทำงาน ต่อใบอนุญาตทำงาน
และแรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกกฎหมาย

ลำดับ	ประเภท	จำนวน
1.	ได้รับใบอนุญาตทำงาน (MOU เมียนมา ลาว กัมพูชา)	799 คน
2.	ต่อใบอนุญาตทำงาน (MOU เมียนมา ลาว กัมพูชา)	186 คน
3.	แรงงานต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยถูกต้องตามกฎหมาย	264 คน
	รวม	1,249 คน

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำปาง

ข้อมูลแรงงานที่เข้ามาร้องทุกข์ ร้องเรียนด้านแรงงานกรณี ถูกล่อลวงไปทำงานต่างประเทศ

ลำดับ	รายการ	จำนวน
1.	ร้องทุกข์ดำเนินคดี	11 คดี
2.	สายนายหน้าเถื่อน	11 ราย
3.	ผู้เสียหาย	13 ราย
4.	ค่าเสียหาย	1,908,880 บาท

ที่มา : สำนักงานจัดหางานจังหวัดลำปาง

ข้อมูลสถานประกอบกิจการและจำนวนผู้ใช้แรงงานจังหวัดลำปาง (จำแนกตามขนาดลูกจ้าง)

จำนวนสถานประกอบการทั้งหมด 3,834 แห่ง / จำนวนลูกจ้างทั้งหมด 51,976 คน

ขนาดสถาน ประกอบการ	สถาน ประกอบการ (แห่ง)	ลูกจ้าง (คน)			
		ชาย	หญิง	เด็ก	รวม
1 – 4 คน	1,824	2,264	1,974	2	4,240
5 – 9 คน	1,118	4,005	3,554	5	7,564
10 – 19 คน	402	3,002	2,440	1	5,443
20 – 49 คน	340	6,310	3,925	4	10,239
50 – 99 คน	88	4,222	1,855	-	6,077
100 – 299 คน	48	4,024	3,808	1	7,833
300 – 499 คน	7	1,078	1,413	1	2,492
500 – 999 คน	4	1,823	1,398	1	3,222
1000 คน +	3	4,352	514	-	4,866
รวม	3,834	31,080	20,881	15	51,976

ที่มา : สำนักงานสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานจังหวัดลำปาง

ข้อมูลสถานที่สุ่มเสี่ยงในพื้นที่จังหวัดลำปาง

ลำดับ	ประเภทปัจจัยเสี่ยง	จำนวนแห่ง
1	สถานบันเทิง	8
2	สถานบริการนวด	55
3	ร้านอาหาร	12
4	ร้านคาราโอเกะ	155
5	ร้านเกมส์/ร้านอินเทอร์เน็ต	101
6	โรงแรม	124

บทที่ ๔

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดลำปาง ประจำปี 2562 จากการจัดเก็บข้อมูลสถานการณ์ทางสังคมที่มีในจังหวัด เช่น ข้อมูลสถิติจากหน่วยงานต่างๆ ในพื้นที่ และข้อมูลผู้ประสบปัญหาทางสังคม รายครัวเรือนจากฐานข้อมูลผู้ลงทะเบียนสวัสดิการแห่งรัฐ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดแผนงาน/โครงการ เพื่อคุ้มครอง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น รวมถึงหน่วยงานในระดับกระทรวงสามารถนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์วิเคราะห์สถานการณ์ แนวโน้ม และกำหนดนโยบายและแผนงานในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมภาพรวมต่อไป

รายงานสถานการณ์ทางสังคมจังหวัดลำปาง ประจำปี 2562 ประกอบด้วย บทที่ 1 บทนำ บทที่ 2 ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด บทที่ 3 สถานการณ์ทางสังคมของจังหวัด ประกอบด้วยสถานการณ์ประชากรในจังหวัด สถานการณ์ตามประเด็นความมั่นคงของมนุษย์ 12 มิติ ได้แก่ มิติที่อยู่อาศัย มิติสุขภาพ มิติอาหาร มิติการศึกษา มิติการมีงานทำและมีรายได้ มิติครอบครัว มิติชุมชนและการสนับสนุนทางสังคม มิติศาสนาและวัฒนธรรม มิติความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มิติสิทธิและความเป็นธรรม มิติการเมืองการปกครอง และมิติสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร/พลังงาน สถานการณ์ทางสังคมเชิงกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ สถานการณ์เด็กและเยาวชน สถานการณ์สตรีและครอบครัว สถานการณ์ผู้สูงอายุ สถานการณ์คนพิการ สถานการณ์ผู้ด้อยโอกาส และสถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์ สถานการณ์ทางสังคมเชิงประเด็น ได้แก่ สถานการณ์ด้านการค้ามนุษย์ และบทที่ 4 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

สรุปประเด็นปัญหาสังคมของจังหวัดลำปางที่จำเป็นเร่งด่วนต้องแก้ไข เรียงลำดับความสำคัญ 3 ลำดับ คือ 1.การมีงานทำและรายได้ : คนไม่ยอมทำงาน 2.การศึกษา : การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้ 3.วัฒนธรรม : เด็กและเยาวชน ติดเกมส์ และสื่อ เป็นปัญหาสังคมที่จำเป็นเร่งด่วนต้องแก้ไข โดยกำหนดมาตรการและแนวทางในการแก้ไขไว้ดังนี้

ปัญหา	มาตรการ	แนวทาง
การมีงานทำและรายได้ : - คนไม่ยอมทำงาน - ภาวะการจ้างงาน การค้าการลงทุนชะลอตัว	ระยะสั้น - สร้างงานสร้างอาชีพ - เศรษฐกิจพอเพียง	- ส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเรียนสายอาชีพ(อาชีวะ) - สร้างงานให้เด็กและเยาวชนหลังเรียน เพื่อให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจ - กระตุ้นการจ่ายเงินสวัสดิการสังคมภาครัฐให้แก่ประชาชน ส่งเสริมและกระตุ้นให้ประชาชนดำเนินชีวิตภายใต้เศรษฐกิจแบบพอเพียง - ส่งเสริมแรงงานและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน
	ระยะยาว นโยบายระดับประเทศ	- จัดหลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับการฝึกอบรมด้านอาชีพ - ตั้งนิคมอุตสาหกรรมในลำปาง

ปัญหา	มาตรการ	แนวทาง
การศึกษา : - การอ่านไม่ออกเขียนไม่ได้	- ระยะสั้น - การเรียนการสอน	- สถานศึกษาสนับสนุนการเรียนการสอนภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 - กำหนดแผนงานทางวิชาการเพื่อส่งเสริมการสอนภาษาไทยเชิงคุณภาพร่วมกันภายในสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนการเรียนการสอนบรรลุตามแผนอย่างเป็นรูปธรรมชัดเจน
	- ระยะยาว - นโยบาย	- จัดทำหลักสูตรเพื่อให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนในสถานการณ์ปัจจุบันให้ทันกับโลกสังคมออนไลน์ - การเพิ่มข้อสอบแบบอัตนัยในการสอบ O-NET ของนักเรียนชั้น ป.6
วัฒนธรรม : เด็กและเยาวชนติดเกมส์/ติดสื่อ	สร้างภูมิคุ้มกันในการดำรง ชีวิตของเด็กเยาวชน	- การส่งเสริมความรู้ ทักษะการใช้ชีวิตในทางที่ถูก เพศศึกษา ครอบครัวศึกษา อนามัยเจริญพันธุ์ และสุขภาวะทางเพศที่เหมาะสม
	การพัฒนาคุณภาพเด็กและเยาวชน	- ให้ความรู้ความเข้าใจและสามารถเลือกรับเทคโนโลยีนำมาพัฒนายกระดับความรู้และเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในครอบครัว - จิตสาธารณะ
	เสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อเด็กและเยาวชน	- พัฒนาศักยภาพของครอบครัวแบบองค์รวม ให้เรียนรู้ถึงบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบของสมาชิก พัฒนาทักษะชีวิต ทักษะสื่อสาร สร้างสัมพันธ์ ลดความรุนแรงในครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครองทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดี - ส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน จัดระบบเฝ้าระวัง และเตือนภัยทางสังคมและวัฒนธรรม เพื่อป้องกันเด็กและเยาวชนมิให้ตกอยู่ในสภาวะเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการที่ไม่พึงประสงค์
	ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเด็กและเยาวชน	- ส่งเสริม สนับสนุน การรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชน การดำเนินกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อสร้างคุณค่าต่อตนเอง และสังคมอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะ

ปัญหาดังกล่าวไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ในระยะสั้น จึงควรให้มีการบูรณาการแก้ไขปัญหาในระยะยาวโดยการ

- คัดข้อมูลสถานการณ์ดังกล่าวให้ทุกภาคส่วนใช้ประกอบในการพิจารณาวางแผนการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- บรรจุโครงการกิจกรรมที่จะสอดรับในการแก้ปัญหาดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาจังหวัด แผนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันจัดทำแผนงานโครงการแก้ไขปัญหาสังคมตามประเด็นปัญหาที่ประชุมมีมติเห็นชอบ
- ร่วมกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนบูรณาการแก้ปัญหาร่วมกันตามแผนงานโครงการของทุกภาคส่วน
- รายงานผลการดำเนินกิจกรรมโครงการตามแผน และวิเคราะห์ผลลัพธ์ผลสัมฤทธิ์

